

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**SPOLUPRÁCE MĚSTSKÉ POLICIE TACHOV
SE ZÁKLADNÍMI SLOŽKAMI INTEGROVANÉHO
ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU**

Autor práce: Dana Habrdlová, DiS.
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost
Forma studia: kombinovaná
Vedoucí práce: Ing. Tereza Průchová
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2022

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Dana Habrdlová

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Spolupráce Městské policie Tachov se základními složkami integrovaného záchranného systému

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: A Cooperation of the Municipal Police in Tachov with the Emergency Services of the Integrated Rescue System

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul): Ing. Tereza Průchová

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): říjen 2021

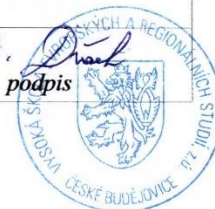
Cíl bakalářské práce:

Cílem bakalářské práce je představit integrovaný záchranný systém České republiky, dále charakterizovat Městskou policii Tachov a její spolupráci se základními složkami IZS a v neposlední řadě také nalézt a popsat problémy bránící efektivní spolupráci MP Tachov se základními složkami IZS a navrhnout možná řešení, která by mohla tyto problémy pomoci v budoucnu řešit.

Student: Dana Habrdlová, DiS.	5.10.2021 datum	<i>středně</i> podpis
Vedoucí práce: Ing. Tereza Průchová	5.10.2021 datum	<i>Průchová</i> podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	6. 12. 2021 datum	<i>RS</i> podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	8. 12. 2021 datum	<i>M. Sapík</i> podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	14. 12. 2021 datum	<i>J. Dušek</i> podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Tereze Průchové za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Abstrakt

HABRDLOVÁ, D. *Spolupráce Městské policie Tachov se základními složkami Integrovaného záchranného systému*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., 2022. 77 s. Vedoucí bakalářské práce: Ing. Tereza Průchová

Klíčová slova: Integrovaný záchranný systém (IZS), základní složky IZS, ostatní složky IZS, městská policie, spolupráce.

Tématem bakalářské práce je Spolupráce Městské policie Tachov se základními složkami Integrovaného záchranného systému. Cílem bakalářské práce je představit integrovaný záchranný systém České republiky, dále charakterizovat Městskou policii Tachov (dále jen „MP Tachov“) a její spolupráci se základními složkami IZS a v neposlední řadě také naleznout a popsat problémy bránící efektivní spolupráci MP Tachov se základními složkami IZS a navrhnout možná řešení, která by mohla problémy pomoci v budoucnu řešit.

Teoretická část popisuje Integrovaný záchranný systém a jeho jednotlivé složky, které jsou rozděleny na základní a ostatní složky.

Praktická část se zaměřuje na konkrétní obecní policii, a to Městskou policii Tachov a její spolupráci se základními složkami IZS. Nejprve je popsána Městská policie Tachov, její vybavení, technika, problémy, modernizace a složení zaměstnanců. Dále navazuje vlastní výzkumné šetření, které bylo prováděno formou dotazníků a strukturovaných rozhovorů, jejichž cílem bylo zjistit úroveň spolupráce Městské policie Tachov se základními složkami IZS a odhalit problémy, které brání efektivní spolupráci. V závěru práce jsou navržena řešení zjištěných problémů, která by měla vést ke zlepšení současného stavu a vyšší efektivitě při vzájemné spolupráci.

Abstract

HABRDLOVÁ, D. *The Cooperation of the Tachov Municipal Police with the Basic Units of the Integrated Rescue System*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2022. 77 p. Supervisor: Ing. Tereza Průchová

Key words: Integrated rescue system (IRS), basic units of IRS, other units of IRS, municipal police, cooperation.

The topic of this bachelor thesis is The Cooperation of the Tachov Municipal Police with the Basic Units of the Integrated Rescue System. The aim of the bachelor thesis is to introduce the Integrated Rescue System (hereinafter “IRS”) of the Czech Republic, to characterize the Tachov Municipal Police (hereinafter “MP Tachov”) and its cooperation with the basic IRS units and last but not least to find and describe problems preventing the effective cooperation of MP Tachov with basic IRS units and suggest possible solutions that could help to solve the problems in the future.

The theoretical part describes the Integrated Rescue System and its units, which are divided into basic and other units.

The practical part focuses on a specific municipal police, namely the Tachov Municipal Police and its cooperation with the basic IRS units. First, the Tachov Municipal Police is described and then are equipment, technology, problems, modernization and staff described as well. Then follows a research, which was conducted in the form of questionnaires and structured interviews, which aimed to determine the level of the cooperation MP Tachov with the basic IRS units and to reveal problems that hinder the effective cooperation. At the end of the thesis, solutions to the identified problems are proposed, which should lead to the improvement of the current state and higher efficiency in the mutual cooperation.

Obsah

ÚVOD	9
1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	10
2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	11
2.1 Definice a účel systému.....	12
2.2 Společný zásah složek IZS	14
2.3 Společné cvičení složek.....	17
3 ZÁKLADNÍ SLOŽKY IZS	20
3.1 Policie České republiky.....	20
3.2 Hasičský záchranný sbor České republiky.....	22
3.3 Zdravotnická záchranná služba	24
4 OSTATNÍ SLOŽKY IZS	28
4.1 Obecní (městská) policie	29
4.2 Horská služba	31
4.3 Vodní záchranná služba Českého červeného kříže	33
4.4 Český červený kříž	35
4.5 Ostatní složky a orgány	36
5 MĚSTSKÁ POLICIE TACHOV	38
5.1 Vybavení a technika MP Tachov do roku 2021	41
5.2 Problémy MP Tachov do roku 2019	43
5.3 Modernizace MP Tachov v letech 2019/2020.....	44
6 SPOLUPRÁCE MP TACHOV SE ZÁKLADNÍMI SLOŽKAMI IZS	45
6.1 Spolupráce s Policií ČR.....	45
6.2 Spolupráce MP Tachov s HZS ČR.....	47
6.3 Spolupráce MP Tachov se ZZS PK.....	48
6.4 Spolupráce MP Tachov s dalšími subjekty	49
7 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ A JEHO VYHODNOCENÍ	51
7.1 Dotazníkové šetření.....	51

7.2 Strukturované rozhovory	59
7.2.1 Zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje	59
7.2.2 Policie České republiky	62
7.2.3 Hasičský záchranný sbor	64
8 NÁVRHY ŘEŠENÍ ZJIŠTĚNÝCH PROBLÉMŮ	67
8.1 Nejasné vymezení kompetencí	67
8.2 Nedostatečná komunikace	68
8.3 Absence společných cvičení	69
8.4 Nedostatečná zdravotní příprava strážníků MP Tachov	69
ZÁVĚR.....	70
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	71
SEZNAM ZKRATEK.....	74
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	75
PŘÍLOHY	76

ÚVOD

V dnešní době, kdy jsme svědky mimořádných událostí, různých katastrof a neštěstí, je nutné si uvědomit, že k prevenci, minimalizování či již samotnému odstraňování negativních následků těchto jevů je více než nutná spolupráce složek Integrovaného záchranného systému. A to zejména základních složek s těmi ostatními. Jedině tak bude možno, v případě mimořádné události, zachránit nejen maximum lidských životů, ale také hmotných statků a přírody.

Autorka si téma práce zvolila s ohledem na svoje zájmové a profesní zaměření, jelikož už mnoho let působí u Městské policie Tachov. Během tvorby praktické části práce, a to při charakteristice městské policie, popisu jejího současného vybavení, prostředků kterými disponuje, představení činností, kterými se městská policie zabývá a v neposlední řadě popisu konkrétní spolupráce se základními složkami Integrovaného záchranného systému, vycházela především ze zkušeností, které nasbírala během svého působení u Městské policie Tachov. Pro ucelenost je okrajově popsána také spolupráce, kterou vykonává Městská policie Tachov s dalšími subjekty, jež však nejsou složkami Integrovaného záchranného systému. Díky autorčině profesi nebylo problematické získat respondenty pro uskutečnění výzkumného šetření, které mělo za úkol zmapovat současný stav spolupráce Městské policie Tachov se základními složkami Integrovaného záchranného systému a nalézt překážky, které brání tomu, aby spolupráce probíhala efektivně v co nejvyšší možné míře. Po vyhodnocení výzkumného šetření byly jasně pojmenovány problematické oblasti a poté byla navržena možná řešení a způsoby, jak zvýšit efektivitu vzájemné spolupráce.

1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Bakalářská práce je zaměřena na spolupráci obecní policie s ostatními složkami integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“), a to s důrazem na Městskou policii Tachov.

Cílem bakalářské práce je představit integrovaný záchranný systém České republiky, dále charakterizovat Městskou policii Tachov (dále jen „MP Tachov“) a její spolupráci se základními složkami IZS a v neposlední řadě také naleznout a popsat problémy bránící efektivní spolupráci MP Tachov se základními složkami IZS a navrhnout možná řešení, která by mohla problémy pomoci v budoucnu řešit.

V teoretické části práce je nejprve popsán integrovaný záchranný systém České republiky a poté je prostor věnován charakteristice jak základních složek, tak ostatních složek IZS. Teoretická část práce je zpracována metodou sběru a třídění relevantních informací z dostupných zdrojů, a to s využitím odborné literatury, související legislativy, internetových zdrojů a konzultací s odborníky z praxe.

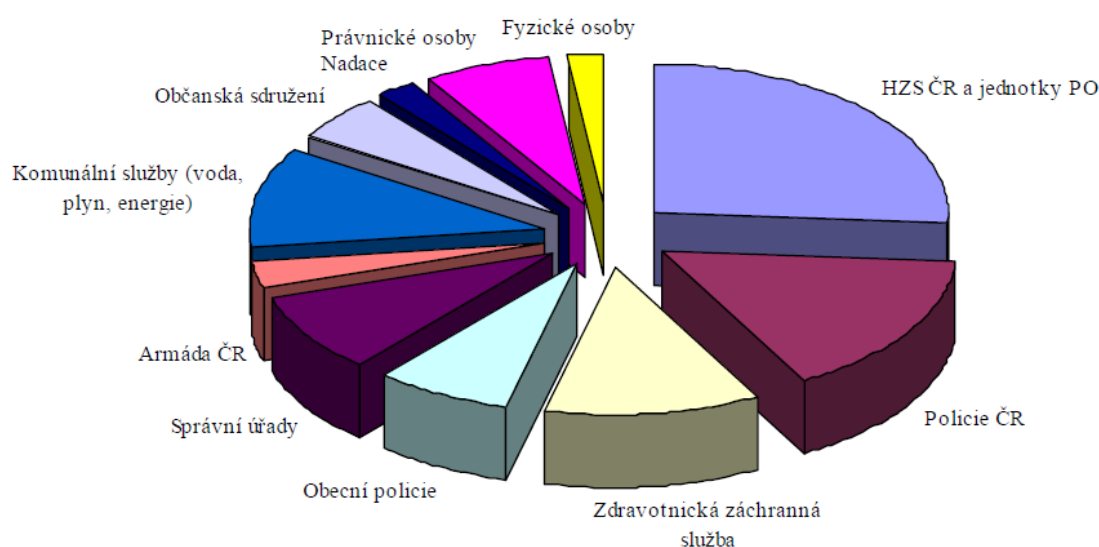
Praktická část práce je věnována Městské policii Tachov a její spolupráci se základními složkami IZS. Při zpracování praktické části byla využita metoda analýzy současného stavu, dále metody pozorování, dedukce a komparace. Součástí této části je výzkum uskutečněný prostřednictvím dotazníkového šetření mezi strážníky MP Tachov a dále pomocí strukturovaných rozhovorů, které pomáhají vykreslit, jak spolupráci IZS a MP Tachov vnímají nejen samotní strážníci, ale také další zainteresované osoby. Výstupem výzkumného šetření je indikace problematických oblastí, které brání efektivní spolupráci MP Tachov se základními složkami IZS. Na základě zjištěných skutečností jsou navržena řešení, která by mohla dopomoci ke zlepšení stávající situace.

2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Integrovaný záchranný systém vznikl na základě potřeby zajistit spolupráci záchranářů, hasičů, policie a dalších bezpečnostních a záchranných složek při mimořádných událostech, které není možné vyřešit bez koordinovaného postupu všech zainteresovaných osob. Integrovaný záchranný systém je nedílnou součástí bezpečnostního systému státu, zajišťující jeho vnitřní bezpečnost.

Integrovaný záchranný systém není tvořen pouze základními složkami, o kterých bude podrobněji pojednáno v následujících kapitolách, ale počítá také se zapojením a pomocí dalších (ostatních) složek, občanských sdružení a veřejnosti. Následující obrázek zachycuje grafické znázornění struktury IZS.

Graf 1: Struktura složek IZS České republiky

Zdroj: SKALSKÁ, K., HANUŠKA, Z., DUBSKÝ, M. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana. Modul I.* Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, s.p.o., 2010. s. 13. ISBN 978-80-86640-59-4

2.1 Definice a účel systému

Autoři odborné literatury ZEMAN¹ a také SKALSKÁ² definují IZS jako systém spolupráce a koordinace zákonem zapojených složek vedoucí k provádění záchranných, likvidačních, preventivních a obnovovacích prací v případě vzniku mimořádné události. REKTOŘÍK³ definuje integrovaný záchranný systém následovně: „Integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a provádění záchranných a likvidačních prací. Není tedy organizací v podobě instituce, ale jen a především vyjádřením pravidel spolupráce mezi jeho složkami.“ KROUPA⁴ uvádí, že integrovaný záchranný systém je právně vymezený otevřený systém koordinace a spolupráce základních a ostatních složek, které jsou předurčeny k likvidaci každodenních událostí, přírodních a antropogenních katastrof dle zákona o integrovaném záchranném systému.

Cílem spolupráce je propojení řídicích, koordinačních a výkonných funkcí při řešení těchto událostí. Taktéž zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ve svém druhém odstavci rozumí integrovaným záchranným systémem koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací⁵. Jak vyplývá z výše uvedených definic, ať již od autorů odborné literatury, nebo z příslušného zákona, IZS není konkrétním úřadem či institucí, ani sdružením nebo spolkem. Jedná se skutečně o systém, který zaštiťuje jednotlivé složky a propojuje je ve vzájemnou spolupráci tak, aby byla zajištěna maximální ochrana obyvatelstva, jeho životů, zdraví a majetku během mimořádných událostí.

Výjimku tvoří operační a informační střediska IZS, která jsou od roku 2004 určitou institucí, která organizuje dispečerským způsobem vybavená pracoviště pro příjem tísňových volání na jednotné evropské číslo tísňového volání 112 s kompetencemi rozhodovat o vysílání složek IZS na místo zásahu, přijímat opatření k varování občanů a zabezpečovat informační podporu zasahujícím složkám a dotčeným orgánům veřejné

¹ ZEMAN, M., MIKA, O. *Integrovaný záchranný systém*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická, 2007. s. 7-8. ISBN 978-80-214-3448-6

² SKALSKÁ, K., HANUŠKA, Z., DUBSKÝ, M. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana. Modul I*. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, s.p.o., 2010. s. 7. ISBN 978-80-86640-59-4

³ REKTOŘÍK, J. a kol. *Krizový management ve veřejné správě: teorie a praxe*. Praha: Ekopress, s.r.o., 2004. s. 105. ISBN 80-86119-83-1

⁴ KROUPA, M., ŘÍHA, M. *Integrovaný záchranný systém*. 3. aktualizované vydání. Praha: Armex Publishing, 2008. 119 s. ISBN 978-80-867-9559-1

⁵ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů

správy. Tato střediska jsou zároveň operačními a informačními středisky hasičských záchranných sborů krajů a operačním a informačním střediskem Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.⁶

Základním právním předpisem pro zajištění fungování IZS je již zmíněný zákon č. 239/200 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých předpisů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon, který byl schválen 28. 6. 2000 a vstoupil v platnost dne 1. 1. 2001, vymezuje integrovaný záchranný systém, stanovuje jeho složky, jejich působnost, dále pak působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události, záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu.⁷

Dalšími dokumenty, které řeší problematiku IZS jsou:

- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 430/2010 Sb.
- Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů.
- Zákon č. 133/2000 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému.
- Vyhláška č. 434/1992 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.

Oblast integrovaného záchranného systému je rovněž řešena směrnicemi a metodikami, které jsou publikovány ve Věstníku vlády pro orgány krajů a obcí.

⁶ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení. Praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 67. ISBN 978-80-7616-100-9

⁷ VALÁŠEK, J., KOVÁŘÍK, F. a kol. *Krizové řízení při nevojenských krizových situacích. Účelová publikace pro krizové řízení*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2008. s. 23. ISBN 978-80-86640-93-8

2.2 Společný zásah složek IZS

Společným zásahem složek IZS se rozumí situace, kdy se na místě mimořádné události sejdou dvě a více složek IZS a je potřeba tuto vzniklou situaci řešit společně. Způsob řešení mimořádné situace, koordinace záchranných a likvidačních prací závisí nejen na druhu a rozsahu mimořádné události, ale také na počtu a druhu záchranných složek, které se podílejí na těchto pracích. Obecně je možné rozdělit způsoby řízení do třech základních úrovní, a to strategické, taktické a operativní. Každá z úrovní řízení je v kompetenci jiné osoby či orgánu a má svá specifika. **Strategickou úroveň** řízení zajišťuje starosta obce s rozšířenou působností, hejtman kraje nebo ministerstvo vnitra, jedná se tedy o nejvyšší úroveň řízení, kdy jsou mnohdy nasazovány jako pracovní orgány i příslušné krizové štáby. **Taktickou úroveň** řízení má ve své kompetenci velitel zásahu, který zodpovídá za veškeré činnosti související se záchrannými a likvidačními pracemi a také koordinuje činnost jednotlivých složek IZS přítomných na místě mimořádné události. Nejčastěji je velitelem zásahu velitel jednotky požární ochrany, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Řízení na **operativní úrovni** probíhá v operačních střediscích základních složek IZS, přičemž operační a informační střediska Hasičského záchranného sboru ČR jsou současně operačními a informačními středisky IZS.⁸

V případě provádění záchranných a likvidačních prací je při společném zásahu složek IZS nutné koordinovat tyto složky a dohlížet na jejich správnou součinnost. Koordinací se rozumí především:

- vyhodnocení druhu a rozsahu mimořádné události;
- uzavření místa zásahu a omezení vstupu osob;
- záchrana bezprostředně ohrožených osob, zvířat nebo majetku, a to včetně jejich možné evakuace;
- poskytnutí neodkladné zdravotní péče zraněným osobám;
- přijetí nezbytných opatření pro ochranu životů a zdraví osob zasahujících složek;
- přerušování trvající příčiny vzniku ohrožená vyvolaných mimořádnou událostí;
- omezení ohrožení vyvolaného mimořádnou událostí a stabilizace situace v místě zásahu;

⁸ VILÁŠEK, J., FIALA, M., VONDRÁŠEK, D. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum Press, 2014. s. 14. ISBN 978-80-246-2477-8

- přijetí odpovídajících opatření v místech očekávaných účinků při předpokládaném šíření mimořádné události (průzkum, evakuace, ...);
- poskytnutí nezbytné humanitární pomoci postiženým osobám;
- poskytnutí neodkladné veterinární pomoci zraněným zvířatům;
- poskytnutí nutných informací příbuzným osob výrazně zasažených mimořádnou událostí;
- podávání nezbytných informací o prováděných záchranných a likvidačních pracích sdělovacím prostředkům a veřejnosti;
- dokumentování údajů a skutečností za účelem zjišťování a objasňování příčin vzniku mimořádné události;
- dokumentování záchranných a likvidačních prací (především nasazených složek a základních časových údajů).

Podle rozsahu mimořádné události a dle potřeb koordinace prováděných záchranných a likvidačních prací se místo zásahu může členit na:

- vnější zónu pro uzavření místa zásahu;
- nebezpečnou zónu s charakteristickým nebezpečím v místě zásahu;
- nástupní, týlový prostor;
- dekontaminační prostor;
- prostor pro poskytnutí zdravotní péče osobám postiženým mimořádnou událostí;
- shromaždiště evakuovaných;
- prostor pro náhradní ustájení evakuovaných nebo zachráněných zvířat;
- prostor pro umístění a identifikaci obětí;
- prostor předpokládaného šíření mimořádné události;
- úsek (prostor provádění záchranných a likvidačních prací) a sektor (několik úseků).⁹

Společný zásah složek IZS a jejich koordinace při přípravě na mimořádnou událost a při provádění záchranných a likvidačních prací se neobejde bez krizové komunikace, jejíž použití stanovuje i zákon o integrovaném záchranném systému. Krizovou komunikací se rozumí především přenos informací mezi státními orgány, územními samosprávnými orgány (kraje, obce s rozšířenou působností) a složkami

⁹ ŠÍŇ, R. et al. *Medicína katastrof*. Praha: Galén, 2017. s. 68. ISBN 978-80-7492-295-4

integrovaného záchranného systému za využití prostředků hlasového přenosu informací a prostředků datového přenosu informací veřejné telekomunikační sítě i vybrané části neveřejných komunikačních sítí. Prováděcí předpis k zákonu o integrovaném záchranném systému stanovuje zásady způsobu krizové komunikace mezi jednotlivými složkami IZS, která je organizována pro potřeby jednotlivých úrovní řízení, tzn. pro strategickou, taktickou a operační úroveň. Prováděcí předpis zároveň vyjmenovává prostředky k vedení krizové komunikace pro každou z úrovní řízení, a to od účelové komunikační sítě ministerstva vnitra, přes hromadnou radiokomunikační síť IZS až po mobilní telekomunikační síť a zařízení.¹⁰

Pro specifické společné zásahy složek IZS jsou Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR vydávány typové činnosti složek při společném zásahu. Typová činnost vždy určuje druh mimořádné události a popisuje situaci, kdy podle ní má být postupováno, obsahuje společný list složek, list velitele zásahu, list operačních středisek složek a listy jednotlivých složek IZS a orgánů, které se budou podílet na provádění záchranných a likvidačních prací. Příklady typové činnosti složek při společném zásahu:

- Demonstrování úmyslu sebevraždy (STČ 02/IZS);
- Letecká nehoda (STČ 04/IZS);
- Dopravní nehoda (STČ 08/IZS);
- Amok – útok aktivního střelce (STČ 14/IZS).

Pro potřeby organizace IZS na území kraje existuje Poplachový plán IZS kraje, kterým se rozumí požární poplachový plán kraje, který je vydáván jako nařízení kraje. Kromě krajských poplachových plánů, uložených na územně příslušném operačním a informačním středisku IZS, také zpracovává Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR ústřední poplachový plán IZS, který použije při ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací. Poplachový plán IZS slouží především k hodnocení mimořádné události z hlediska jejího rozsahu, potřeby sil a prostředků k provedení záchranných a likvidačních prací. Plán dále registruje síly a prostředky IZS a možnou osobní a věcnou pomoc a také stanovuje povolávání složek IZS dle vyhlášeného stupně poplachu. V rámci IZS se vyhláší čtyři stupně poplachu, které předurčují potřebu sil a prostředků pro záchranné a likvidační práce v závislosti na

¹⁰ ANTUŠÁK, E., VILÁŠEK, J. *Základy teorie krizového managementu*. Praha: Karolinum Press, 2016. s. 126-127. ISBN 978-80-246-3443-2

rozsahu a druhu mimořádné události a také na úrovni koordinace složek IZS při společném zásahu. Potřebný stupeň poplachu vyhláší pro jedno místo zásahu velitel zásahu nebo operační a informační středisko při prvotním povolávání složek na místo zásahu.

Obr. 1: Společný zásah složek IZS

Zdroj: ODBOROVÁ ALIANCE IZS. *Integrovaný záchranný systém*. [online]. © 2018 [cit. 2021-11-06]. Dostupné z WWW: <<https://www.alianceizs.cz/integrovaný-zachranný-systém/>>

2.3 Společné cvičení složek

V souvislosti s přípravou IZS na provádění záchranných a likvidačních prací při řešení mimořádných událostí nebo krizových situací se provádí dva druhy společných cvičení složek IZS.

Taktické cvičení se provádí po předchozím projednání se zúčastněnými složkami s cílem dosáhnout odborné připravenosti členů koordinačních orgánů a velitelů složek IZS při řízení sil a prostředků více složek IZS. Cvičení je také přínosné pro jednotlivé složky a jejich přípravu.

Prověřovací cvičení se provádí s cílem prověřit úroveň připravenosti složek a koordinačních orgánů IZS k provádění záchranných a likvidačních prací. V rámci tohoto cvičení může být vyhlášen i cvičný poplach IZS. Toto cvičení není dopředu hlášeno.¹¹

Přípravou cvičení je vždy pověřen vedoucí cvičení, který připraví plán cvičení, který musí obsahovat:

¹¹ ŠÍŇ, R. et al. *Medicína katastrof*. Praha: Galén, 2017. s. 71. ISBN 978-80-7492-295-4

- cíl cvičení;
- téma cvičení;
- místo a jeho charakteristiku;
- námět cvičení;
- termín cvičení;
- druh cvičení (taktické nebo prověřovací);
- materiální zabezpečení;
- síly a prostředky IZS včetně nezbytné techniky;
- časový harmonogram cvičení;
- grafickou přílohu, pomůcky pro znázornění situace;
- eventuálně meteorologickou situaci v době cvičení.¹²

Po každém cvičení musí proběhnout jeho vyhodnocení. Toto by ihned po ukončení cvičení měl provést vedoucí cvičení. Následně je vhodné písemnou formou provést detailnější hodnocení, a to ve spolupráci s vedoucími zúčastněných složek IZS a eventuálně i orgány krizového řízení.¹³

Obr. 2: Společné cvičení složek IZS

¹² Pokyn GŘ HZS ČR č. 7/2009 a Pokyn GŘ HZS ČR ze dne 3. února 2009, kterým se stanoví postup pro přípravu a provedení prověřovacích a taktických cvičení

¹³ ŠÍŇ, R. et al. *Medicína katastrof*. Praha: Galén, 2017. s. 72. ISBN 978-80-7492-295-4

Zdroj: ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA HL. M. PRAHY. Cvičení složek IZS „Vlak 2017“. [online]. © 2021 [cit. 2021-11-06]. Dostupné z WWW: <<https://www.zzshmp.cz/aktuality/cviceni-slozek-izs-vlak-2017/>>

3 ZÁKLADNÍ SLOŽKY IZS

Základními složkami IZS České republiky jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky. Základní složky IZS zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tímto účelem rozmísťují své síly a prostředky po celém území ČR.¹⁴

3.1 Policie České republiky

Policie České republiky (dále jen „PČR“) vznikla dne 15. července 1991 na základě zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, který byl schválen Českou národní radou dne 21. června 1991.¹⁵ Zmíněný zákon zřídil tento jednotný bezpečnostní sbor, aby sloužil veřejnosti, chránil osoby, majetek, veřejný pořádek a předcházel trestné činnosti. PČR plní také úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti, které jsou jí svěřeny zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, jež jsou součástí právního řádu České republiky.¹⁶

PČR je podřízena ministerstvu vnitra, tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. Útvary PČR jsou zřizovány ministrem vnitra na návrh policejního prezidenta, a to nejčastěji aktem interního řízení.¹⁷ Mezi útvary s celostátní působností patří:

- Letecká služba,
- Pyrotechnická služba,
- Ředitelství služby cizinecké policie,
- Národní centrála boje proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování (SKPV),
- Národní protidrogová centrála (SKPV),

¹⁴ REKTOŘÍK, J. a kol. *Krizový management ve veřejné správě: teorie a praxe*. Praha: Ekopress, s.r.o., 2004. s. 106. ISBN 80-86119-83-1

¹⁵ VILÁŠEK, J., FIALA, M., VONDRÁŠEK, D. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum Press, 2014. s. 47. ISBN 978-80-246-2477-8

¹⁶ VOKUŠ, J. *Policie České republiky*. 2. vyd. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2010. s. 3. ISBN 978-80-254-7700-7

¹⁷ MATES, P. et al. *Policejní právo: právní předpisy s komentářem*. 3. vyd. Praha: Linde, 2006. str. 30-31. ISBN 80-7201-590-7

- Útvar pro ochranu prezidenta ČR (ÚOPČR),
- Ochranná služba Policie ČR,
- Útvar rychlého nasazení (URNA),
- Útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování (SKPV),
- Útvar zvláštních činností SKPV,
- Útvar dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV,
- Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy,
- Kriminologický ústav Praha.

Útvary s celostátní působností plní specifické a vysoce specializované úkoly na území celého státu. Některé poskytují specializovaný servis ostatním útvarům, jiné se zase zaměřují například na odhalování závažné finanční kriminality nebo organizovaného zločinu či korupce, potírají drogovou kriminalitu, nebo zajišťují ochranu prezidenta republiky a dalších ústavních činitelů.¹⁸

Z hlediska IZS je zásadním útvarem PČR Letecká služba, která disponuje vrtulníkovou technikou se speciálním policejním, zásahovým a také záchranným a sanitním vybavením. Díky tomu může poskytovat podporu integrovanému záchrannému systému v situacích, kde je nutný rychlý zásah, nebo se jedná o terén, který je těžko přístupný jinými dopravními prostředky. Letecká podpora může být vyslána z hlavní letecké základny v Praze – Ruzyni nebo z letecké základny v Brně – Tuřanech.¹⁹ Policejní vrtulníky se podílejí nejen na provozu letecké záchranné služby, jsou také součástí transplantačního programu a zajišťují repatriaci postižených ze zahraničí. Kromě toho provádějí záchranné a přepravní lety při přírodních katastrofách, jako jsou např. velké požáry či povodně.

Pro potřeby provádění záchranných a likvidačních prací při mimořádné události jsou z pohledu IZS důležitá především následující oprávnění a pravomoci PČR a jejich příslušníků:

- vyslovení zákazu vstupu nebo zdržování se na určeném místě, a to na nezbytně nutnou dobu (především uzavření místa zásahu);

¹⁸ VOKUŠ, J. *Policie České republiky*. 2. vyd. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2010. s. 6. ISBN 978-80-254-7700-7

¹⁹ POLICIE ČR. *Útvary Policie ČR. Letecká služba*. [online]. © 2021 [cit. 2022-01-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/policie-ceske-republiky-letecka-sluzba-824129.aspx>>.

- otevření bytu nebo jiného uzavřeného prostoru a vstup do něho při důvodné obavě o život nebo zdraví osoby, nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti;
- vstup na pozemek při důvodné obavě o život nebo zdraví osoby, nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejného pořádku nebo bezpečnosti;
- zajištění, odstranění a zničení věcí bezprostředně ohrožujících život, zdraví, majetek nebo životní prostředí;
- dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu;
- zastavení a prohlídka dopravního prostředku;
- odebrání zbraně a prohlídka osoby;
- předávání nebo zpřístupňování osobních údajů;
- přerušování provozu elektronických komunikací v případě ohrožení životů nebo zdraví.²⁰

3.2 Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor České republiky (dále „HZS“) byl zřízen na základě zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky. Základním úkolem HZS je ochrana životů, zdraví a majetku obyvatel před požáry a poskytování účinné pomoci při mimořádných událostech. HZS plní tyto úkoly v rozsahu a za podmínek, které stanovují příslušné právní předpisy, a to zejména zákon 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Tento jednotný bezpečnostní sbor je oprávněn uzavírat jménem České republiky s určenými subjekty dohody, jež upravují bližší podmínky a způsob vzájemné spolupráce.²¹

HZS je jednou ze základních složek, hlavním koordinátorem a páteří celého IZS. V případě mimořádné události slučuje všechny záchranné složky a zabezpečuje koordinovaný postup při provádění záchranných a likvidačních prací, přičemž spolupracuje nejen s ostatními složkami IZS, ale také se správními úřady, státními orgány, orgány územních samosprávných celků, právníckými a fyzickými osobami, neziskovými organizacemi a různými sdruženími občanů. Oblast činností HZS je velice

²⁰ Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky

²¹ VILÁŠEK, J., FIALA, M., VONDRÁŠEK, D. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum Press, 2014. s. 25. ISBN 978-80-246-2477-8

široká, zahrnuje nejen zásahy při rozsáhlých požárech, ale také zásahy všude tam, kde je potřeba záchrany, ať už se jedná o dopravní nehody, povodně, sesuvy půdy, odstraňování nebezpečných látek a jejich likvidaci, ale také odstraňování následků po vichřici apod.²²

HZS je tvořen generálním ředitelstvím, HZS krajů, záchranným útvarům a školou. Generální ředitelství (GŘ HZS ČR) je součástí Ministerstva vnitra České republiky a v jeho čele stojí generální ředitel hasičského záchranného sboru. GŘ HZS ČR vykonává úkoly ministerstva na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, IZS a krizového řízení vyjma zabezpečení veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Dále také řídí HZS krajů, Hasičský útvar ochrany Pražského hradu, záchranné útvary a školy. Taktéž zřizuje operační a informační středisko IZS.²³

HZS kraje, v jehož čele stojí ředitel, je organizační složkou státu. Jeho územní obvod je totožný s územním obvodem vyššího územního samosprávného celku, kterým je kraj. Organizační struktura HZS kraje je tvořena krajským ředitelstvím, územními odbory s jednotkami HZS kraje a dále vzdělávacími, technickými a účelovými zařízeními. Kromě toho, že je správním úřadem pro výkon státní správy ve věcech požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, IZS a krizového řízení, zřizuje informační a operační středisko, které plní úkoly operačního střediska IZS a zajišťuje příjem tísňového volání na jednotné číslo 112 a tísňového volání na linku 150.²⁴

Stěžejní složkou pro potřeby IZS jsou jednotky požární ochrany, a to především jednotky HZS kraje a jednotky sboru dobrovolných hasičů. Tyto jednotky jsou rozmístěny po celém území České republiky, přičemž tento systém plošného pokrytí je vytvořen na základě analýzy rizika vzniku požáru, analýzy zásahů jednotek požární ochrany apod.

²² DVOŘÁK, P. *Integrovaný záchranný systém a jeho financování*. Brno, 2007. Bakalářská práce. Ekonomicko správní fakulta Masarykovy univerzity, Katedra veřejné ekonomie. Vedoucí bakalářské práce: Doc. PhDr. Jan Šelešovský, CSc., s. 13

²³ ŠÍN, R. et al. *Medicína katastrof*. Praha: Galén, 2017. s. 59. ISBN 978-80-7492-295-4

²⁴ ŠÍN, R. et al. *Medicína katastrof*. Praha: Galén, 2017. s. 59. ISBN 978-80-7492-295-4

3.3 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba (dále jen ZZS) je tvořena čtrnácti územními středisky, jež každé má právní subjektivitu. Tím je zajištěno pokrytí všech krajů a hlavního města Prahy. Zřizovateli těchto středisek jsou jednotlivé kraje a hlavní město Praha, přičemž součástí krajských středisek jsou střediska okresní. Na rozdíl od dalších dvou základních složek IZS, není činnost ZZS upravena pouze jedním konkrétním právním předpisem a její fungování není centralizované. Fungování ZZS vychází z ustanovení zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, dále z vyhlášky č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů, a také ze zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Financování ZZS je vícezdrojové, náklady na provoz by měly být pokrývány platbami od zdravotních pojišťoven z veřejného zdravotního pojištění dle odvedených výkonů, jak je uvedeno v § 22 zákona o zdravotnické záchranné službě. Jelikož tyto platby nemohou uhradit veškeré vzniklé náklady, je ZZS dále financována také ze státního rozpočtu pro zajištění připravenosti na řešení mimořádných událostí a krizových stavů a také na provoz vrtulníků pro leteckou záchrannou službu. V praxi je fungování ZZS odkázáno také na prostředky z rozpočtů svých zřizovatelů, prostředky od jiných subjektů na základě smluv a dary od fyzických a právnických osob.²⁵

Zdravotnickou záchrannou službou se rozumí zdravotní služba, v rámci které je, zpravidla na základě tísňové výzvy, poskytována přednemocniční neodkladná péče osobám se závažným postižením zdraví nebo v přímém ohrožení života. Zdravotnickou záchrannou službou se rozumí především:

- nepřetržitý příjem volání na národním čísle tísňového volání 155;
- nepřetržitý příjem výzev předaných operačními středisky jiných základních složek IZS;
- vyhodnocování stupně naléhavosti tísňového volání a rozhodování o řešení dané situace;

²⁵ KROUPA, M., ŘÍHA, M. *Integrovaný záchranný systém*. 3. aktualizované vydání. Praha: Armex Publishing, 2008. s. 67. ISBN 978-80-867-9559-1

- poskytování instrukcí k poskytnutí první pomoci v místě události před příjezdem výjezdové skupiny ZZS (TAPP – telefonicky asistovaná první pomoc);
- operační řízení činnosti výjezdových skupin zdravotnickým operačním střediskem;
- poskytování přednemocniční neodkladné péče v místě události (vyšetření a poskytnutí nezbytné zdravotní péče);
- komunikace a spolupráce s velitelem zásahu složek IZS;
- spolupráce s cílovými poskytovateli akutní lůžkové péče;
- třídění a ošetřování pacientů dle priorit při mimořádných událostech s hromadným postižením osob;
- monitoring a ošetřování pacienta v průběhu jeho transportu k cílovému poskytovateli akutní lůžkové péče;
- přeprava pacientů mezi poskytovateli akutní lůžkové péče pomocí vrtulníku, pokud nelze účinně a vhodně zajistit pozemní přepravu;
- přeprava tkání a orgánů k transplantaci, pokud nelze účinně a vhodně zajistit pozemní přepravu.

Přednemocniční neodkladná péče je poskytována především v souvislosti se stanoveným stupněm naléhavosti tísňového volání. Prováděcí vyhláška k zákonu o zdravotnické záchranné službě stanovuje čtyři stupně naléhavosti:

- první stupeň při selhání nebo bezprostředně hrozícím selhání základních životních funkcí nebo mimořádné události s hromadným postižením osob;
- druhý stupeň u osoby s pravděpodobně hrozícím selháním základních životních funkcí;
- třetí stupeň u osoby bez hrozícího selhání základních životních funkcí, ale vyžadující poskytnutí neodkladné péče z jiného důvodu;
- čtvrtý stupeň u osob nezařazených do předchozích stupňů, ale s operátorem stanovenou indikací k vyslání výjezdové skupiny z jiného důvodu.²⁶

Síť výjezdových základen je tvořena tak, jak je uvedeno v plánu pokrytí území kraje výjezdovými základnami, který je zpracován tak, aby byla na celém území kraje

²⁶ Vyhláška č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě.

dodržena dojezdová doba 20 minut. Dojezdová doba se počítá vždy od převzetí pokynu k výjezdu výjezdovou skupinou od zdravotnického operačního střediska do dosažení místa události. Plán pokrytí území kraje výjezdovými základnami vydává kraj po projednání v bezpečnostní radě kraje a po získání souhlasného stanoviska Ministerstva zdravotnictví. Plán je nutné aktualizovat nejméně jednou za dva roky.

Přednemocniční neodkladnou péči poskytují výjezdové skupiny, které se podle složení a povahy činností dělí do těchto kategorií:

- výjezdová skupina rychlé lékařské pomoci, jejímž členem je vždy lékař;
- výjezdová skupina rychlé zdravotnické pomoci, jejímž členem je vždy nelékařský zdravotnický pracovník způsobilý k výkonu povolání bez odborného dohledu (zdravotnický záchranář nebo sestra pro intenzivní péči).

Výjezdové skupiny rychlé lékařské pomoci lze dále podle dopravního prostředku a systému organizace práce dělit následovně:

- rychlá lékařská pomoc ve velkém sanitním vozidle ve složení lékař, zdravotnický záchranář nebo sestra a řidič;
- rendez-vous v osobním automobilu ve složení lékař a řidič vozidla ZZS nebo zdravotnický záchranář (zároveň plní funkci řidiče);
- letecká výjezdová skupina ve vrtulníku ve složení zdravotnické části posádky lékař a zdravotnický záchranář nebo sestra.

Výhodou umístění lékaře v malém osobním automobilu je jeho vyšší mobilita a možnost využití k většímu počtu událostí, jelikož většina lékařem ošetřených pacientů nevyžaduje jeho doprovod v průběhu transportu k cílovému poskytovateli akutní lůžkové péče, a lékař je tak v rámci operačního řízení rychleji k dispozici pro vyslání k další události. Tento setkávací systém spolupráce výjezdové skupiny RV s výjezdovými skupinami RZP byl původně budován pro větší aglomerace, ale v současnosti se prosadil do běžného užívání i na rozsáhlejších územích.

Pro potřeby zajištění připravenosti poskytovatele ZZS na řešení mimořádných událostí a krizových stavů je vždy jeho součástí pracoviště krizové připravenosti. Toto pracoviště je určeno především pro koordinaci:

- úkolů vyplývajících z krizového plánu kraje, havarijního plánování a dokumentace IZS;
- psychosociálních intervenčních služeb pro své zaměstnance a další zdravotnické pracovníky v případě MU nebo krizové situace při provádění záchranných a likvidačních prací;
- vzdělávání a výcviku zaměstnanců v oblasti krizového řízení, urgentní medicíny a medicíny katastrof;
- vzdělávání a výcviku složek IZS k poskytování neodkladné resuscitace;
- komunikačních prostředků pro plnění úkolů v IZS a krizového řízení.

Pracoviště krizové připravenosti také zpracovává návrh traumatologického plánu poskytovatele zdravotnické záchranné služby a návrh jeho aktualizací. Traumatologický plán se aktualizuje nejméně jednou za dva roky a do 30 dnů se předává krajskému úřadu. Tento dokument je zpracován především pro řešení mimořádných událostí s hromadným postižením osob. Dle legislativy za takovou situaci považujeme stav, kdy je nutné současně nasadit pět a více výjezdových skupin nebo je na místě události přítomno nejméně 15 na zdraví postižených osob. Z ryze praktického pohledu je takovou situací de facto každá, při které počet na zdraví postižených osob výrazně početně převyšuje v danou chvíli dostupné síly a prostředky poskytovatele ZZS.²⁷

²⁷ KROUPA, M., ŘÍHA, M. *Integrovaný záchranný systém*. 3. aktualizované vydání. Praha: Armex Publishing, 2008. s. 67-68. ISBN 978-80-867-9559-1

4 OSTATNÍ SLOŽKY IZS

Podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému ostatními složkami IZS jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Ostatní složky IZS jsou povolávány k záchranným a likvidačním pracím podle druhu negativní události na základě jejich oprávnění k takovéto činnosti, které je dáno právními předpisy.²⁸ Tyto složky poskytují plánovanou pomoc na vyžádání na základě písemné dohody, která musí obsahovat:

- identifikační údaje smluvních stran,
- předmět dohody,
- závazky smluvních stran a podmínky jejich plnění,
- ekonomické ujednání,
- podmínky aktualizace dohody a možnosti jejího rozšiřování,
- přehled osob pro zabezpečení pomoci a způsob jejich vyrozumění,
- přehled sil a prostředků určených k poskytnutí plánované pomoci na vyžádání, rozsah osobní a věcné pomoci a dobu potřebnou pro poskytnutí sil a prostředků v případě vyžádání pomoci,
- podpisovou doložku.

Dohody jsou uzavírány především se subjekty, které poskytují speciální záchranné služby (vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, Horská služba České republiky, Vodní záchranná služba ČČK, báňská záchranná služba apod.) nebo mohou poskytnout síly a prostředky pro pomoc

²⁸ VILÁŠEK, J., FIALA, M., VONDRÁŠEK, D. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum Press, 2014. s. 79. ISBN 978-80-246-2477-8

základním složkám IZS, obcím s rozšířenou působností, krajským úřadům nebo Ministerstvu vnitra České republiky.²⁹ Některé z ostatních složek IZS jsou charakterizovány v následujících podkapitolách.

4.1 Obecní (městská) policie

Obecní policie, nebo také městská policie ve statutárních městech a městech, je zřizována obcí jakožto jeden z jejích orgánů, a to obecně závaznou vyhláškou. Obce mají možnost zřídit v rámci své samostatné působnosti obecní policii na základě zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, přičemž činnost obecní policie se řídí samostatným zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Dle tohoto zákona obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku a spolupracuje s Policií ČR při plnění stanovených úkolů. Obecní policie dle §2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii:

- a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku;
- b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití;
- c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce;
- d) se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích;
- e) se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení;
- f) se podílí na prevenci kriminality v obci;
- g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci;
- h) odhaluje přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce;
- i) poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra na požádání údaje o obecní policii.

Obecní policie je dle zákona řízena starostou obce, ale jejím řízením může být pověřen některý z členů zastupitelstva, o čemž rozhoduje obecní rada. Ta může taktéž pověřit řízením obecní policie přímo určeného strážníka. Na základě veřejnoprávní smlouvy mezi příslušnými obcemi může obecní policie vykonávat svoji pravomoc i na území jiných obcí, které vlastní obecní policii nezřídily.

²⁹ ŠÍN, R. et al. *Medicína katastrof*. Praha: Galén, 2017. s. 58-59. ISBN 978-80-7492-295-4

Zákon označuje příslušníky obecní policie jako strážníky, nikoliv jako policisty a stanovuje požadavky, které musí splňovat před nástupem k obecní polici. Strážníkem se může stát každý občan České republiky starší 21 let, který je bezúhonný, zdravotně způsobilý a má dokončené středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou. Uchazeč, který splní výše uvedené požadavky není přijat do služebního poměru, jako tomu je v případě Policie ČR, ale do poměru zaměstnaneckého, který se řídí zákoníkem práce. Přesto je ale strážníkům při výkonu povolání přiznán dle trestního zákona status úřední osoby (dříve veřejného činitele).³⁰

Každý občan má právo obrátit se na strážníka obecní policie se žádostí o pomoc, který je povinen požadovanou pomoc poskytnout, a to v rozsahu svých úkolů a kompetencí. Strážníci jsou dle zákona o obecní polici a také dle zákona o provozu na pozemních komunikacích při plnění úkolů obecní policie oprávněni:

- požadovat vysvětlení;
- vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů;
- požadovat prokázání totožnosti;
- požádat každého o věcnou a osobní pomoc ke splnění konkrétního úkolu;
- předvést osobu;
- odebrat zbraň;
- zakázat vstup na určená místa;
- otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor;
- odejmout věc;
- použít technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla;
- vstoupit do živnostenských provozoven;
- použít donucovací prostředky, psa nebo služební zbraň;
- zpracovávat osobní údaje, potřebné k plnění úkolu;
- pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných;
- zastavovat vozidla na pozemních komunikacích ve vymezených případech;
- pokyny usměrňovat provoz na pozemních komunikacích;
- měřit rychlost vozidel na pozemních komunikacích;

³⁰ MATES, P. et al. *Policejní právo: právní předpisy s komentářem*. 3. vyd. Praha: Linde, 2006. str. 175. ISBN 80-7201-590-7

- vyzvat řidiče k podrobení se vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem či jinou návykovou látkou;
- rozhodnout o odstranění vozidla, které tvoří překážku v provozu na pozemní komunikaci.

4.2 Horská služba

Obecně prospěšná společnost Horská služba ČR, o.p.s. byla založena Ministerstvem pro místní rozvoj ČR dne 21. 12. 2004, a to na základě rozhodnutí vlády ČR. Společně s Horskou službou České republiky z.s. zajišťuje veškerou činnost horské služby na území České republiky.

Obr. 3: Logo horské služby ČR

Zdroj: HORSKÁ SLUŽBA. *Horská služba*. [online]. © 2022 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z WWW: <https://www.horskasluzba.cz/>

Dle platných stanov obecně prospěšné společnosti Horská služba ČR, o.p.s., zejména:

- organizuje a provádí záchranné a pátrací akce v horském terénu,
- poskytuje první pomoc, zajišťuje transport nemocných a raněných,
- vytváří podmínky pro bezpečnost návštěvníků hor,
- zajišťuje provoz záchranných a ohlašovacích stanic Horské služby,
- provádí instalaci a údržbu výstražných a informačních zařízení,
- vydává a rozšiřuje preventivně-bezpečnostní materiály,

- informuje veřejnost o povětrnostních a sněhových podmínkách na horách a svých opatřeních k zajištění bezpečnosti na horách,
- sleduje úrazovost, zpracovává úrazovou statistiku, na základě které provádí rozbor příčin úrazu na horách, navrhuje a doporučuje opatření k jejímu snížení,
- provádí hlídkovou činnost na hřebenech hor a na sjezdových tratích, pohotovostní službu na stanicích a domech Horské služby a lavinová pozorování,
- provádí a zajišťuje školení členů občanského sdružení Horská služba ČR a dalších osob účastnících se na záchranných a pátracích akcích v horském terénu,
- zajišťuje materiálně technické vybavení občanského sdružení Horská služba ČR,
- spolupracuje s ostatními záchrannými organizacemi v České republice i v zahraničí,
- spolupracuje s orgány veřejné správy, ochrany přírody a životního prostředí a jinými orgány a organizacemi.

Horská služba ČR, o.p.s, je řízena správní radou, jejíž členové jsou jmenováni zakladatelem. Statutárním orgánem společnosti je ředitel. Kontrolním orgánem společnosti je dozorčí rada, jejíž členové jsou taktéž jmenováni zakladatelem.³¹

Horská služba České republiky, z.s. je spolkem zapsaným ve spolkovém rejstříku vedeném Krajským soudem v Hradci Králové a byl založen podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů.

Výkon Horské služby se organizuje především v rámci oblastí, kterými jsou Šumava, Krušné hory, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Beskydy a Jeseníky. Základním organizačním článkem spolku je okrsek, v jehož čele stojí vedoucí volený aktivními členy daného okrsku. Jednotlivé okrsky jsou sdruženy do vyššího organizačního článku, kterým je oblast, ta plně a samostatně zabezpečuje výkon působnosti Horské služby České republiky, z.s. na svém území na základě požadavků Horské služby ČR, o.p.s. Každá oblast je řízena Radou oblasti, jež je tvořena vedoucími jednotlivých okrsků a také dvěma zaměstnanci Horské služby ČR, o.p.s., a to náčelníkem

³¹ HORSKÁ SLUŽBA. *Horská služba ČR, o.p.s.* [online]. © 2022 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z WWW: <https://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/horska-sluzba-cr-o-p-s>

oblasti a oblastním metodikem. Nejvyšším orgánem Horské služby České republiky, z.s. je Valná hromada a nejvyšším řídicím orgánem je Rada HS ČR, která je složena z předsedů rad jednotlivých oblastí. Ti si ze svého středu volí předsedu.³²

Členem HS může být každý občan starší 18 let, který splní stanovené podmínky, přičemž je rozlišováno několik forem členství, a to čekatel, dobrovolný člen, lékař HS a čestný člen. Čekatel musí fyzicky zdatný a zdravý, což dokládá lékařským potvrzením, dále musí být mladší 40 let a také předložit doporučení dvou členů HS, kteří jsou alespoň čtyři roky členy HS. Pokud čekatel absolvuje základní školu HS, složí předepsané zkoušky a jeho přijetí je schváleno členskou schůzí okrsku, může do rukou Předsedy Rady HS složit předepsaný slib a stává se tak dobrovolným členem HS. Každý dobrovolný člen, který ukončil svou aktivní činnost u HS, dlouhodobě aktivně v HS pracoval, nebo v souvislosti s výkonem služby v HS utrpěl trvalou újmu na zdraví, která znemožňuje plnit povinnosti člena, se může stát čestným členem HS.³³

Lékařem HS může být každý, kdo má dokončené medicínské vzdělání a má zájem podílet se na činnosti HS. Na lékaře HS se sice nevztahují práva a povinnosti člena HS, ale musí projít přezkoušením z lyžování u metodika oblasti a ve službě musí být viditelně označen „lékař HS.“³⁴

4.3 Vodní záchranná služba Českého červeného kříže

Vodní záchranná služba ČČK, z.s. byla založena v roce 1968 a je tak nejstarší a zároveň největší celostátní organizací, která se věnuje vodní záchrance, vzdělávání a záchrannářskému sportu. V současné době působí v deseti krajích České republiky, je aktivním článkem Integrovaného záchranného systému a také členem mezinárodní organizace vodní záchrany ILS – International Life Saving Federation, kde zastupuje Českou republiku na mezinárodní úrovni.

³² HORSKÁ SLUŽBA. *Horská služba České republiky, z.s.* [online]. © 2022 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z WWW: <https://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/horska-sluzba-ceske-republiky-z-s>

³³ HORSKÁ SLUŽBA. *Horská služba České republiky, z.s.* [online]. © 2022 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z WWW: <https://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/horska-sluzba-ceske-republiky-z-s>

³⁴ Tamtéž

Mezi hlavní činnosti Vodní záchranné služby ČČK patří:

- záchrana a poskytování neodkladné rozšířené první pomoci na vodních plochách a v jejich blízkosti, včetně technické pomoci a záchrany,
- aktivní působení v IZS,
- sport a volnočasové aktivity pro mládež a dospělé, včetně prevence tonutí,
- komplexní vzdělávací řád záchranářů – od juniorů po specialisty na specifické typy vodního prostředí a lektory, instruktory, školitele nejen pro složky IZS.

Vodní záchranná služba ČČK, z.s. jako jediná celostátní organizace svého druhu působí na vybraných vodních plochách, kde funguje v režimu 24/7. Jako ostatní složka IZS je využívána k primárním zásahům na vodních plochách a v jejich blízkosti krajskými operačními středisky HZS, ZZS, Policie ČR, nebo reaguje na tísňové výzvy přímo od občanů. Spolupracuje s Leteckou záchrannou službou, Státní plavební správou, obecní policií a také se správci vodních toků a nádrží. Kromě toho také připravuje, realizuje vzdělávání a výcvik nejen pro své členy, ale také pro hlavní i ostatní složky IZS, pro veřejnost a firmy. V neposlední řadě se Vodní záchranná služba ČČK angažuje i v práci s dětmi a mládeží, kterým nabízí programy ke smysluplnému využití volného času např. záchranářský sport, potápění, horolezectví, ovládání plavidel atd.³⁵

VZS působí zejména v lokalitách, které jsou bez rychlého nasazení motorového plavidla obtížně dostupné. Zcela zásadní je i velmi dobrá znalost zajišťovaných vodních ploch, břehů a okolí, což je pro rychlý zásah a záchranu života velmi často naprosto klíčové. Rychlá odezva např. na výzvu tonutí, nebo stavu bezprostředně po tonutí, zásadně zvyšuje šanci na přežití. VZS poskytuje své čluny i jako dopravní prostředek posádkám Rychlé lékařské pomoci (RLP) do obtížně dostupných míst a pro následný rychlý transport pacienta člunem VZS k sanitnímu vozu nebo vrtulníku Letecké záchranné služby. VZS je ostatní složkou IZS na základě „Dohody o plánované pomoci na vyžádání“ uzavřené s Ministerstvem vnitra a je také zapsána v Ústředním poplachovém plánu IZS.

VZS má specialisty na zásahy na volné i tekoucí vodě, kteří jsou nasazováni do náročných podmínek, kde jsou díky svému výcviku a vybavení schopni zajistit

³⁵ VODNÍ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA ČČK. *Vodní záchranná služba ČČK*. [online]. © 2022 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z WWW: <https://www.vzs.cz/>

bezpečnou evakuaci nebo záchranu lidí a majetku. VZS a její záchranné týmy se od roku 1997 účastnily všech povodní, ať už většího či lokálního významu. VZS je nasazována nejen při povodních a záplavách, ale i v případě pátracích akcí na vodě nebo v blízkosti vodních ploch a toků, při vyhledávání utonulých a také při likvidačních pracích a záchraně majetku.

VZS má vlastní vzdělávací program, který připravuje členy již od 6 let věku na jejich práci ve VZS, spolupracuje při výcviku příslušníků a zaměstnanců hlavních i ostatních složek IZS, kde provádí výcviky v oblasti ovládnání motorových plavidel, hladinové služby, divoké vody a zásahu v povodních a specializované záchrany na ledě.

VZS je pro oblast preventivní a záchranné činnosti autorizovanou osobou a zároveň má akreditované kurzy Plavčík, Mistr Plavčí a Záchranář na volné vodě. Tyto kvalifikace byly transformovány do systému Národní soustavy kvalifikací (NSK) formou autorizovaných zkoušek v souladu s Národní soustavou povolání (NSP). Doplňuje i certifikované kurzy v dalších systémech či v kooperaci, jako například Záchranářské minimum, Záchrana na zamrzlé vodní hladině apod. Frekventanti kurzů VZS jsou současně připravováni na činnost v rámci IZS při řešení mimořádných událostí.

Utonutí je v České republice druhou nejčastější příčinou náhlé smrti po dopravních nehodách. Z tohoto pohledu je činnost Vodní záchranné služby na velkých vodních plochách zcela nezastupitelná a nenahraditelná. Veškerou činnost dělají dodnes vodní záchranáři zdarma ve svém volném čase, přesto na zcela profesionální úrovni.

4.4 Český červený kříž

Český červený kříž (dále jen ČČK) vznikl dne 1. ledna 1993, kdy došlo vlivem rozdělení Československa také k rozdělení Československého červeného kříže. Mezinárodní výbor Červeného kříže, který sídlí v Ženevě, uznal ČČK dne 26. března 1993 a dne 20. listopadu 1993 byl ČČK přijat za člena Federace Červeného kříže a Červeného půlměsíce.³⁶ ČČK je humanitární společnost, která působí na celém území České republiky, a to především oblasti humanitární, sociální, zdravotní a zdravotně-výchovné. Naplňování poslání a plnění úkolů ČČK je všeobecně prospěšnou činností.³⁷

³⁶ ŠVEJNOHA, J. *80 let činnosti Českého červeného kříže: 1919-1999*. Praha: Úřad Českého červeného kříže, 1999. s. 27.

³⁷ ČESKÝ ČERVENÝ KRÍŽ. *Kdo jsme*. [online]. © 2022 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z WWW: <https://www.cervenyriz.eu/kdo-jsme>

Mezi úkoly hlavní oblasti činnosti ČČK patří:

- první pomoc – jednat jako osvětová a školicí činnost, jednak jako poskytování první pomoci,
- psychosociální pomoc,
- dárcovství krve – koordinace dárcovství krve, oceňování bezpříspěvkových dárců krve,
- humanitární jednotky – speciálně vycvičené a vybavené jednotky dobrovolníků pro poskytování první pomoci v případě katastrof a mimořádných událostí,
- sociální činnost
- humanitární právo – šíření znalosti o Ženevských konvencích,
- pátrací služba – pátrání po pohřešovaných osobách ve válečných oblastech a při mimořádných událostech,
- ediční činnost – publikační a ediční činnost, převážně s tematikou první pomoci,
- humanitární pomoc – pomoc při katastrofách a mimořádných událostech, stejně jako pomoc v sociálních oblastech,
- rekondiční pobyty pro zdravotně postižené děti,
- rekondiční pobyty pro seniory,
- chráněná bydlení.

4.5 Ostatní složky a orgány

Mezi ostatní složky IZS, které nebyly jmenovány výše patří:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby (např. plynárenská, vodárenská, energetická, Správa a údržba silnic a dálnic, správci povodí, sdělovací prostředky),
- neziskové organizace a sdružení občanů (např. Svaz záchranných brigád kynologů),
- zařízení civilní ochrany.

Všechny výše uvedené složky lze využít k záchranným a likvidačním pracím podle druhu mimořádné události na základě jejich možnosti zasáhnout a pravomocí, které jim dávají příslušné právní předpisy.

5 MĚSTSKÁ POLICIE TACHOV

Městská policie Tachov byla zřízena obecně závaznou vyhláškou dne 1. 1. 1993 podle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Obecní policie působí zejména při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle výše uvedeného zákona nebo zvláštního zákona a předpisů. Městská policie Tachov:

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku;
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití;
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce;
- se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích;
- se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení;
- se podílí na prevenci kriminality v obci;
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci;
- odhaluje přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce;
- poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra na požádání údaje o obecní policii.

Městskou polici v současné době řídí uvolněný člen zastupitelstva města Tachov, který plněním některých úkolů při řízení obecní policie pověřuje vedoucího strážníka. Vedení odpovídá za soustavné zvyšování úrovně městské policie a přitom se opírá o podněty vlastních pracovníků, občanů města i o zkušenosti ostatních měst v ČR. Při plnění úkolů spolupracuje městská policie s Policií ČR, odbory městského úřadu a orgány státní správy.

Výkon služby je zajišťován nepřetržitě po celých 24 hodin, a to formou pochůzkové a mobilní hlídkové služby, včetně monitoringu kamerového systému.

Zaměstnanci MP Tachov

MP Tachov aktuálně zaměstnává 16 strážníků, z toho 12 mužů a 4 ženy, procentuální zastoupení mužů a žen je tedy 75% mužů a 25% žen. Úplné středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou má 13 strážníků, zbývající 3 strážníci mají vysokoškolské vzdělání.

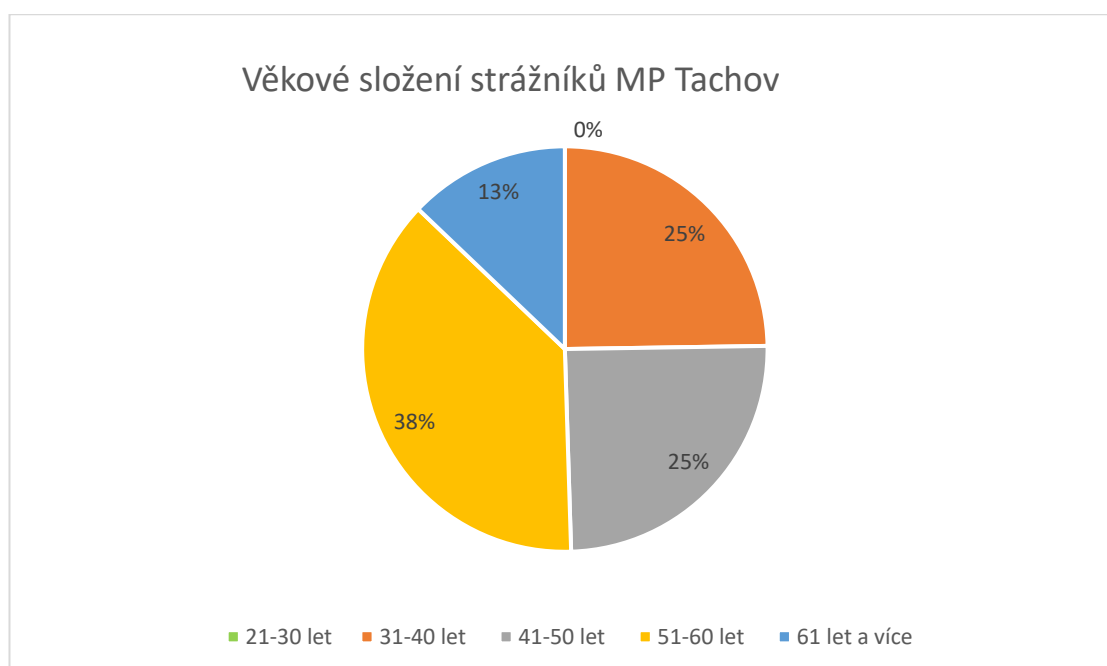
Věkové rozložení strážníků je uvedeno v následující tabulce a pro lepší přehlednost také v grafu.

Tab. 1: Věkové složení strážníků MP Tachov

Věková kategorie	Počet strážníků	
	Absolutní	Relativní
21 – 30 let	0	0%
31 – 40 let	4	25%
41 – 50 let	4	25%
51 – 60 let	6	38%
61 let a více	2	13%

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 2: Věkové složení strážníků MP Tachov

Zdroj: vlastní výzkum

Jak je vidět z výše uvedených dat nejvíce strážníků MP Tachov je ve věkové kategorii 51 – 60 let, přičemž tito strážníci tvoří společně s kategorií strážníků starších 61 let nejpočetnější skupinu. MP Tachov v současné době zaměstnává 51% strážníků starších 51 let. Naopak žádný ze strážníků není mladší 30 let. Tato nerovnováha může být odrazem nepříliš lákavého finančního ohodnocení povolání strážníka obecní policie, kdy mladší ročníky dávají přednost vyšším mzdám v soukromém sektoru. Vzhledem k tomu, že město Tachov leží nedaleko hranic se sousedním Německem, mnoho mladých lidí, kteří jsou poměrně slušně jazykově vybaveni, raději vyhledá práci tam nebo v nedalekém

průmyslovém parku na Nové Hospodě. Vysoký počet strážníků starších 51 let, přičemž většina je blíže hranici 60 let, může v budoucnu znamenat značný personální problém. Průměrný věk strážníků MP Tachov je 50 let a věkový medián je 48,5 roku.

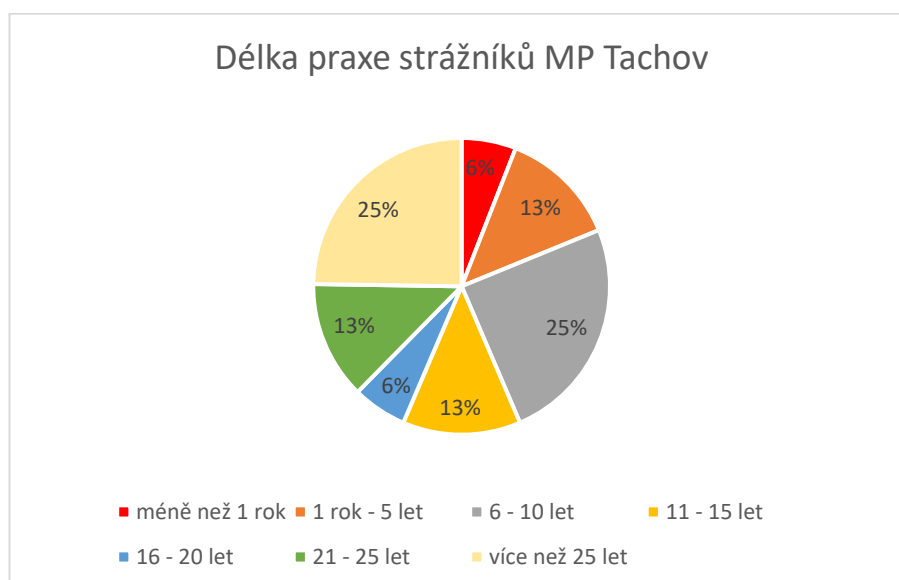
Průměrná délka praxe strážníků MP Tachov je 14,5 roku, nejvyšší délka zaměstnaneckého poměru, který stále trvá, je 29 let, a to dokonce v případě třech strážníků. Nejkratší dobu je zaměstnán nově nastoupivší strážník, který u MP Tachov pracuje k březnu 2022 zatím 6 měsíců. Informace o délce praxe strážníků jsou uvedeny v následující tabulce a taktéž zpracovány graficky.

Tab. 2: Délka praxe strážníků MP Tachov

Délka praxe	Počet strážníků	
	Absolutní	Relativní
méně než 1 rok	1	6%
1 rok – 5 let	2	13%
6 – 10 let	4	25%
11 – 15 let	2	13%
16 – 20 let	1	6%
21 – 25 let	2	13%
více než 25 let	4	25%

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 3: Délka praxe strážníků MP Tachov

Zdroj: vlastní výzkum

Jak je vidět z výše uvedené tabulky a grafu, v řadách strážníků MP Tachov převažují ti, kteří mají praxi delší než 10 let, celkem jich je 57%. Dá se tedy konstatovat, že zaměstnanci MP Tachov jsou zkušenými strážníky s dlouholetou praxí.

5.1 Vybavení a technika MP Tachov do roku 2021

Dostatečné vybavení dopravními prostředky a technikou je pro práci městské policie klíčové. MP Tachov disponuje následujícími dopravními prostředky:

- zásahový automobil Škoda Octavia combi,
- technický automobil Dacia Duster,
- dvě horská jízdní kola Scott.

Zásahový automobil Škoda Octavia combi je využíván primárně motohlídkou k výjezdům na oznámení učiněná přes tísňovou linku 156. Technický automobil Dacia Duster je užíván při transportu odchycených zvířat v zavazadlovém prostoru, který je k tomu uzpůsoben. Tento vůz slouží také přepravě osob pod vlivem omamných a psychotropních látek na protialkoholní záchytnou stanici Plzeň, a dále pak při kontrole hůře dostupných oblastí v katastru města (zahrádkářské kolonie apod.) Horská jízdní kola využívají strážníci jako podpůrný prostředek při kontrolách zahrádkářských kolonií, chatových osad a cyklostezek v katastru města.

Obr. 4: Zásahový automobil Škoda Octavia combi

Zdroj: archiv MP Tachov

Obr. 5: Technický automobil Dacia Duster

Zdroj: archiv MP Tachov

K technickému vybavení MP Tachov patří také radiotechnika, a to konkrétně:

- základnová radiostanice Motorola,
- vozidlová radiostanice Motorola,
- dvě ruční radiostanice Motorola GP 320,
- dvě ruční radiostanice Motorola GP 340.

Radiokomunikační provoz je strážníky MP Tachov využíván již minimálně, neboť zařízení jsou zastaralá a fungují ještě na analogové rádiové síti, na přiděleném kmitočtu a jednom kanále. Samotné spojení s pultem centrální ochrany (PCO) je často v okrajových částech města velmi problematické a radiostanice jsou již za hranicí své životnosti, proto strážníci využívají spíše spolehlivější mobilní telefony.

Značnou pomocí při práci strážníků je městský kamerový systém, který obsluhují čtyři civilní zaměstnanci. Tento systém se skládá ze 33 kamerových bodů, ať již stacionárních či pohyblivých, které jsou rozmístěny po území města Tachova a jsou ovládány a vyhodnocovány pracovníky PCO. Kamery jsou významným prostředkem pro zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku na území města a vedou ke zvyšování bezpečí občanů v místech, kde jsou nainstalovány. Dalším faktorem zvyšujícím

bezpečnost ve městě je také uchovávání záznamů, které jsou důležité pro orgány činné v trestním řízení nebo pro správní orgány.

Další vybavení, kterým MP Tachov disponuje zahrnuje technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla TPZOV, veřejnosti známé spíše pod názvem „botičky,“ AED přístroj v zásahovém vozidle, orientační digitální měřič hluku, odchyťovou tyč na zvěř, digitální fotoaparát, 4 kusy mikrokamer a software MIMIS.

5.2 Problémy MP Tachov do roku 2019

V minulosti čelila MP Tachov mnohým problémům, některé byly vyřešeny modernizací, která proběhla v letech 2019 a 2020, o čemž pojednává další kapitola, avšak s některými se potýká i v současnosti. Problémy, které bylo potřeba řešit, byly následující:

- příliš vysoký věk 90% strážníků, který představoval hrozící personální krizi v budoucnosti,
- zastaralý systém radiokomunikace,
- absence Drägeru, přístroje pro orientační měření hladiny alkoholu v dechu,
- chybějící koncepce rozvoje městské policie,
- absence preventivních programů pro školy a veřejnost,
- absence celoživotního vzdělávání strážníků,
- absence zbrojní licence pro město (rizikové zákroky beze zbraně),
- absence výcviku taktiky zákroku a cvičných střelb,
- nedostatečná vybavenost osobními ochrannými prostředky,
- absence přístroje měřícího rychlost vozidel,
- nemožnost přístupu do základních registrů,
- zastaralé vybavení služebny.

Dá se říci, že mnohé z výše uvedených problémů měly zásadní vliv na efektivní fungování MP Tachov, strážníci mnohdy neměli potřebné vybavení, prostředky ani možnosti k řešení situací, se kterými se během výkonu služby setkávali. Modernizace byla tedy více než nutná.

5.3 Modernizace MP Tachov v letech 2019/2020

Příchod nového vedení po volbách do obecních zastupitelstev na podzim 2018 s sebou přinesl modernizaci a vyřešení některých problémů, které byly popsány výše. Během následujících dvou let, tedy v roce 2019 a 2020 byli přijati dva noví strážníci mladší 30 let, čímž se alespoň mírně snížil vysoký věkový průměr sloužících strážníků. Jeden z těchto nově přijatých strážníků však řady MP Tachov opustil ke konci roku 2021. Dále tak trvá hrozba personální krize v budoucnu, kdy starší strážníci budou odcházet do důchodu.

Kromě řešení personální otázky byla provedena kompletní modernizace radiokomunikačních prostředků a sítě, byl zakoupen přístroj Dräger, díky kterému mohou strážníci sami provádět orientační měření hladiny alkoholu v dechu a nemusí tak pokaždé volat Policii ČR. Nové vedení MP Tachov vytvořilo střednědobou koncepci rozvoje městské policie, kterou se daří naplňovat a získalo zbrojní licenci pro město, a to včetně zbraní a součinnostního výcviku s Policií ČR. Zjednodušení práce strážníků přineslo i dlouho požadované zřízení přístupů do centrálního registru vozidel, řidičů, obyvatel a rejstříku přestupků, včetně přístupu z mobilních zařízení v terénu. Nakonec byla také provedena úprava a modernizace služebny, která se tak konečně stala důstojným pracovním prostředím.

Dá se říci, že byla částečně vyřešena i absence celoživotního vzdělávání strážníků, kdy se většina z nich zúčastnila týdenního školení zaměřeného na odchyt zvěře, čímž se rozšířila jejich kvalifikace. Před absolvováním zmíněného školení sice strážníci prováděli odchyt zvěře, ale bez odborných znalostí, často bez potřebného vybavení, na vlastní riziko a s hrozbou, že přijdou k úhoně buď oni, nebo odchyťované zvíře.

6 SPOLUPRÁCE MP TACHOV SE ZÁKLADNÍMI SLOŽKAMI IZS

Během výkonu služby se strážníci MP Tachov často dostávají do situací, kdy musí spolupracovat se základními složkami IZS, a to buď tak, že si je některá složka IZS ke spolupráci vyžádá, nebo naopak strážníci požádají o pomoc složku IZS. Vzhledem k tomu, že většina strážníků MP Tachov má dlouholeté zkušenosti, nelze prakticky najít v jejich řadách nikoho, kdo by se základními složkami IZS během výkonu své služby nespolupracoval.

6.1 Spolupráce s Policií ČR

Policie České republiky je logicky hlavním partnerem městské policie. Plnění úkolů obecní policie s Policií ČR upravuje Nařízení vlády č. 372/1992 Sb., kterým se stanoví podrobnější úprava vztahů policie k orgánům obcí a obecní policii. Tato spolupráce je uskutečněna na základě dohod o společném postupu a spolupráci při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.³⁸ Mezi nejčastější úkony, při kterých MP Tachov spolupracuje s Policií ČR patří:

- koordinační dohoda;
- zajištění veřejného pořádku,
- dopravně bezpečnostní akce,
- zastupitelnost v případě přestupků,
- pátrání po pohřešovaných a hledaných osobách,
- součinnost při zajištění konkrétních pachatelů trestných činů na území města,
- součinnost při odborné přípravě.

Koordinační dohoda upravuje základní spolupráci mezi Policií ČR, konkrétně Obvodním oddělením Tachov a MP Tachov, a to v souladu s ustanovením § 16 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, a s ustanovením § 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Jsou zde prakticky vymezeny formy a nástroje nepřetržité koordinace obce a útvaru policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obci.

³⁸ NAVRÁTIL, J. *Zákon o obecní policii: studijní pomůcka pro strážníky a čekatele obecních a městských policií*. Praha: Armex Publishing, 2011. s. 21-26. ISBN 978-80-8745-109-0

Zajištění veřejného pořádku je realizováno na základě výše uvedené dohody. Jedná se zejména o zajištění rizikových sportovních a kulturních akcí v obci. Velmi často jsou strážníci a policisté nasazováni jako prevence proti narušování veřejného pořádku ve vyšším počtu hlídek na víkendových nočních službách, kdy se koná větší množství hudebních a kulturních akcí.

V případě **dopravně bezpečnostní akce** se strážníci orientují zejména na školou povinné děti, kterým zajišťují bezpečnost u přechodů základních škol. Další činnost na úseku bezpečnosti silničního provozu probíhá zejména represivním způsobem při odhalování přestupků v dopravě. Z důvodu absence zařízení měřícího rychlost zde není využito možnosti měřit a postihovat řidiče vozidel, kteří překročili maximální povolenou rychlost v obci.

Zastupitelnost v případě přestupků vznikla z potřeby PČR, která se ve městě Tachov stále potýká s personálním podstavem. Spolupráce s MP Tachov spočívá především ve smyslu předání oznámení, kdy dochází k porušení právních předpisů zejména na úseku přestupků. Nejčastěji se jedná o přestupky v dopravě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití nebo o přestupky proti majetku. Ve všech těchto případech jsou strážníci MP Tachov nápomocni příslušníkům PČR. Součinnost funguje samozřejmě i opačným směrem, kdy strážníci řeší několik událostí najednou a žádná hlídka MP již není k dispozici. V tomto případě pracovním PCO předává oznámení z tísňové linky 156 na obvodní oddělení PČR Tachov či na tísňovou linku 158. Vzhledem k dřívější absenci připojení MP Tachov do základních registrů bývala často spolupráce dále prohloubena tím, že docházelo k lustraci osob podezřelých ze spáchání protiprávního jednání, kdy příslušníci PČR toto prováděli na žádost MP Tachov.

Hlídky MP a PČR postupují často společně i ve věci **pátrání po pohřešovaných a hledaných osobách**, a to tak, že útvar PČR vyrozumí sloužící hlídku MP o zájmové osobě. Dále PČR sdělí důvod, proč je pro ni osoba zájmovou a předá potřebné osobní údaje osoby, identikit popř. fotografii a připojí informace o případné nebezpečnosti osoby, zda je ozbrojena, či je nositelem infekčního onemocnění apod. Nezřídka jsou strážníci požádáni o pomoc při uzávěrách, kdy je nutné při pátrání po osobách kontrolovat dopravní prostředky. V současné době má MP Tachov podanou žádost o přístup do pátracích databází PČR jako jedna z 21 obecních policií v ČR.

Součinnost při zajištění konkrétních pachatelů trestných činů na území města poskytují strážníci MP Tachov v případech, kdy má PČR konkrétní poznatky

o osobě, která má být omezena na osobní svobodě, vůči které bude směřovat zákrok, úkon či jiné opatření a je zde vhodné, aby taktika zákroku počítala s vyšším počtem nasazených sil a prostředků. Strážníci bývají přizváni zejména k zajištění okolí před samotným zákrokem policie (zákaz vstupu nepovolaných osob, odklon dopravy apod.) Méně často se jedná o stav, kdy strážníci provedou zákrok spolu s příslušníky PČR, ale nelze říci, že by k těmto situacím nedocházelo. Jedná se zejména o situace, kdy je třeba pachatele zajistit neprodleně bez předchozí přípravy (pachatelé loupežných přepadení apod.)

V neposlední řadě je nutné také zmínit **spolupráci při odborné přípravě** strážníků, kteří v současné době procházejí pravidelným školením používání donucovacích prostředků a střeleckým výcvikem, kdy obojí je vedeno odborným instruktorem z řad PČR.

V souhrnu lze konstatovat, že spolupráce MP Tachov a PČR, konkrétně Obvodního oddělení Tachov, je na dobré úrovni. Vzájemná spolupráce obou složek probíhá i na dalších úrovních, a to např. výměnou poznatků, které jsou získávány s ohledem na místní a osobní znalost prostředí a osob.

6.2 Spolupráce MP Tachov s HZS ČR

Další složkou IZS, se kterou MP Tachov spolupracuje, je Hasičský záchranný sbor České republiky, konkrétně Územní odbor Tachov.

Velmi často se jedná o zajištění bezpečnosti v dopravě pro příslušníky HZS při provádění vyprošťovacích a likvidačních prací, zejména usměrňováním dopravy na místě události při odstraňování uniklých provozních kapalin a drobných částí z vozidel. Dá se říci, že se nejedná o těžké dopravní nehody, neboť rychlost v obci je zákonem upravena, tudíž případné dopravní nehody nemají takový dopad na posádku jako mimo obec. Vzhledem ke skutečnosti, že do působnosti MP Tachov spadají i osady města, kde lze jet i vyšší rychlostí, je třeba počítat s variantou, kdy strážníci budou asistovat při těžších dopravních nehodách s požárem dopravního prostředku a nutností vyprošťování osob z havarovaných vozidel.

Další oblastí, kdy se strážníci setkávají s příslušníky HZS, je asistence při otevírání bytových a nebytových prostor. V tomto případě bývá vyžádání součinnosti oboustranné. Ze strany MP Tachov jde zejména o žádost poskytnutí technické pomoci a ze strany HZS o zajištění přítomnosti police, tj. „práva.“ Jedná se často o stav, kdy

strážník využije svého práva dle § 16 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, jakým je zejména důvodná obava, že je ohrožen život nebo zdraví osoby, anebo hrozí-li větší škoda na majetku. Poté je strážník oprávněn do prostoru vstoupit (velmi často po jeho otevření příslušníky HZS) a provést zákrok, úkon nebo jiné opatření, které povede k odvrácení bezprostředního nebezpečí. Otevření bytu by měla být přítomna nezúčastněná osoba. Vzhledem k praxi, kdy např. sousedé nejsou doma, či odmítají přistoupit jako nezúčastněná osoba, je často označen jako tato osoba příslušník HZS, i když z hlediska práva je toto jistě sporné již z toho důvodu, že se příslušníci HZS podílejí na otevření daných prostor. Toto rozhodnutí je na zvážení každého velitele zásahu na místě.

Mezi další činnost, při kterých MP Tachov spolupracuje s HZS patří zejména zajištění bezpečnosti na místě mimořádné události, a to ve smyslu využití § 15 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, kdy strážníci zakáží vstup na určitá místa osobám, které by v daném prostoru byly ohroženy na životě, či by jinak znesnadňovaly zásah HZS. Jedná se například o zajištění bezpečnosti při provádění hasebních prací, při likvidaci nebezpečného hmyzu apod.

6.3 Spolupráce MP Tachov se ZZS PK

Poslední složkou IZS, se kterou MP Tachov spolupracuje, je Zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje. Nejčastěji strážníci spolupracují s výjezdovými skupinami posádek RZP (sestra/záchranář s řidičem), posádek RV (záchranář s lékařem) či RLP (sestra/záchranář, lékař a řidič).

Městská policie je od léta 2017, kdy získala do svého vybavení v zásahovém vozidle automatický externí defibrilátor (AED), vedena u zdravotnického operačního střediska ZZS PK jako tzv. first responder. Konkrétně se jedná o spolupráci, kdy výjezdová skupina ZZS nebude k dispozici, či dojezd na místo události je z jiné výjezdové základny dlouhý a operátor zdravotnického operačního střediska na základě tísňové výzvy vyhodnotí, že u postižené osoby došlo k náhlé zástavě oběhu (NZO). Při výše uvedeném souběhu událostí dochází k výjezdu hlídky MP Tachov na místo události k osobě stíženou NZO tak, aby bylo možné této poskytnout v co nejkratší době nutný defibrilační výboj ke zrušení patologické arytmie (nejčastěji fibrilace komor) cestou AED s následnou resuscitací dle platných guidelines, což jsou život zachraňující úkony.

Strážníci jsou nápomocni často i při ošetřování osob, které potřebují ošetření a jsou pod vlivem alkoholu či jiných omamných a psychotropních látek. Jedná se mnohdy o situace, kdy výše uvedené osoby svým chováním ošetření výjezdové skupině ZZS velmi stěžují, nebo její posádku přímo ohrožují.

Na žádost ZZS provádí strážníci také asistenci při převozu agresivních pacientů do cílového zdravotnického zařízení tak, aby byla zajištěna bezpečnost sestry či záchranáře během transportu. Pokud se jedná čistě o osoby pod vlivem alkoholu či jiných omamných a psychotropních látek, které nepotřebují lékařskou péči z hlediska jiného zdravotního problému, přebírá MP Tachov tyto osoby od ZZS k dalšímu opatření. Pokud tyto osoby ohrožují sebe nebo své okolí, jsou transportovány na protialkoholní záchytnou stanici v Plzni, a to dále dle dohody s výjezdovou skupinou ZZS na místě události cestou sanitního vozidla s doprovodem, či technickým vozidlem MP.

Zaměstnanci MP Tachov jsou pravidelně školeni zdravotnickými záchranáři v poskytování první pomoci, zejména co se týká prvotního ošetření vážných poranění a resuscitací. Toto vše je nejprve vysvětleno v teoretické rovině, následně se přechází k praktickým nácvikům, včetně nácviku použití přístroje AED.

6.4 Spolupráce MP Tachov s dalšími subjekty

Další subjekty, se kterými přicházejí strážníci při výkonu své služby do kontaktu, nebo s nimi přímo spolupracuje, lze rozdělit na ostatní složky IZS a subjekty mimo IZS.

Z ostatních složek IZS lze jmenovat Český červený kříž, jehož pobočka je přímo v Tachově. Ačkoliv dosud nebyla součinnost ze strany ČČK ani MP Tachov vyžadována, několik strážníků patří mezi pravidelné dárce krve, jejíž odběr ČČK organizuje ve spolupráci s transfuzním oddělením Fakultní nemocnice Plzeň přímo v Tachově. Žádné další samostatné složky IZS nejsou v lokalitě, kde MP Tachov působí, zřízeny. Mezi občany je však početná skupina příslušníků Aktivních záloh Armády České republiky, tudíž lze předpokládat, že v případě vzniku mimořádné události budou tito příslušníci povoláni Armádou ČR na pomoc složkám IZS, nebo svou pomoc nabídnou.

Městská policie spolupracuje s celou řadou dalších subjektů, které však nepatří mezi základní ani ostatní složky IZS, jedná se zejména o Okresní soud v Tachově, pro který strážníci zajišťují doručování soudních obsílek osobám, které obsílky odmítají přebírat klasickou cestou. Dále o Odbor sociálně právní ochrany dětí Městského úřadu

Tachov, kdy poskytují součinnost při jednání pracovníků s problémovými rodiči, či asistují při výkonu rozhodnutí svěřeni nezletilých osob do ústavní péče či péče jiného z rodičů. V neposlední řadě asistují také Komisi pro projednávání přestupků Městského úřadu Tachov ve smyslu doručování předvolání a rozhodnutí osobám, které odmítají obsílky přebírat klasickou cestou, zajišťování předvedení osoby k jednání v souladu s ustanovením § 13 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, a přítomnost hlídky z důvodu zabezpečení pořádku při úředním jednání.

7 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ A JEHO VYHODNOCENÍ

Výzkumné šetření pro účely této bakalářské práce proběhlo ve dvou rovinách. První šetření bylo provedeno dotazníkovou formou, kdy byli osloveni strážníci MP Tachov.

Dotazník patří k nejčastěji používaným nástrojům a technikám sběru dat. V užším slova smyslu lze dotazník chápat jako způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí. Jako výzkumný nástroj je dotazník v různé míře používán jak v kvalitativních, tak i kvantitativních výzkumných přístupech. V kvantitativních výzkumech bývá dotazník aplikován jako hlavní výzkumný nástroj, kdy se jedná převážně o standardizovaný dotazník, který obsahuje soubor zejména uzavřených otázek stejných pro všechny respondenty.³⁹ Může obsahovat jak uzavřené otázky, které obsahují všechny varianty odpovědí a umožňují respondentovi, aby si odpověď zvolil, tak otevřené otázky, které umožňují respondentům odpovědět vlastními slovy.⁴⁰

Strážníkům MP Tachov byl předložen dotazník s devíti uzavřenými otázkami a jednou otevřenou, která byla zařazena na konci dotazníku a strážníci v ní dostali prostor na vyjádření dalších postřehů, připomínek a poznatků spolupráce s IZS.

Druhé šetření bylo provedeno pomocí strukturovaného (řízeného) rozhovoru, který je charakteristický tím, že je dodržen přesně stanovený postup, přesné pořadí a znění otázek.⁴¹

7.1 Dotazníkové šetření

Jak již bylo zmíněno, dotazníkové šetření proběhlo mezi strážníky MP Tachov, kdy bylo osloveno 15 strážníků z celkového počtu 16 (autorka této práce je také strážníkem MP Tachov a dotazník tedy nevyplňovala). Je nutné uvést, že všichni strážníci se vyplňování dotazníku zhostili zodpovědně, návratnost byla 100%. Celý dotazník byl zaměřen na spolupráci MP Tachov se základními složkami IZS, kdy strážníci v devíti uzavřených otázkách např. hodnotili přístup základních složek IZS k nim samotným,

³⁹ EGER, L., EGEROVÁ, D. *Základy metodologie výzkumu*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2014. s. 90-91. ISBN 978-80-261-0418-6

⁴⁰ KOTLER, P. et al. *Moderní marketing*. Praha: Grada Publishing a.s., 2007. s. 420. ISBN 80-247-1545-7

⁴¹ KOZEL, R., MYNÁŘOVÁ, L., SVOBODOVÁ, H. *Moderní metody a techniky marketingového výzkumu*. Praha: Grada Publishing a.s., 2011. s. 191. ISBN 80-247-7298-1

nebo se vyjadřovali k dovednostem potřebným k efektivní spolupráci. Poslední otázka byla otevřená a zde měli strážníci možnost vyjádřit se ke spolupráci s IZS vlastními slovy.

První otázka měla zmapovat situaci týkající se zapojení MP Tachov při společných cvičeních složek IZS. Odpovědi strážníků jsou zpracovány v tabulce a také pro lepší přehlednost graficky.

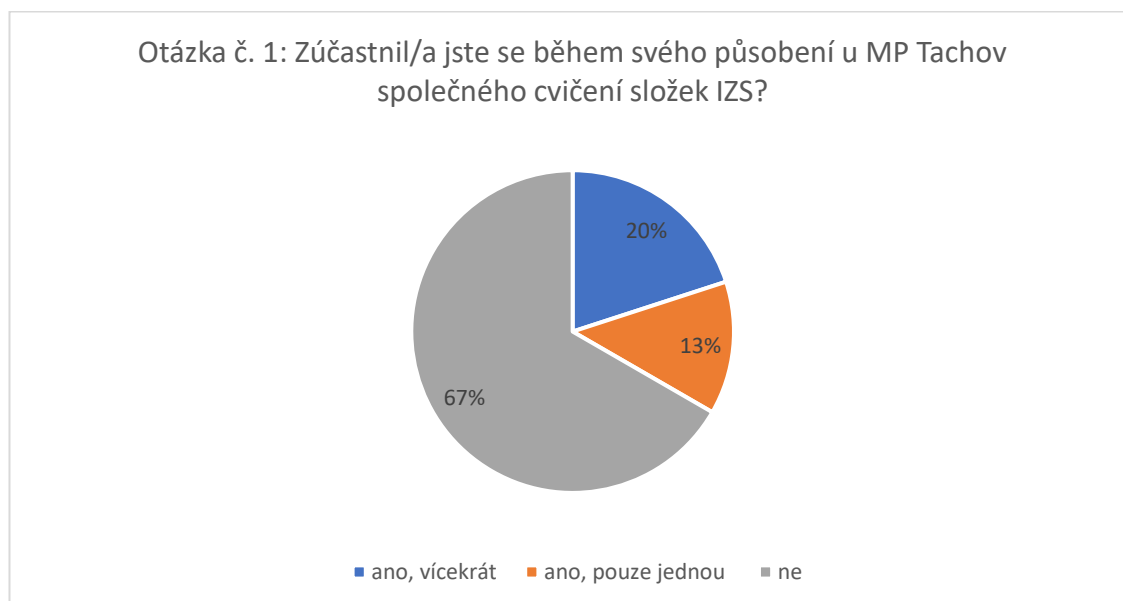
Otázka č. 1: Zúčastnil/a jste se během svého působení u MP Tachov společného cvičení složek IZS?

Tab. 3: Zpracované odpovědi na otázku č. 1

Odpověď	Počet odpovědí	
	Absolutní	Relativní
ano, vícekrát	3	20%
ano, pouze jednou	2	13%
ne	10	67%
celkem	15	100%

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 4: Grafické zpracování odpovědí na otázku č. 1

Zdroj: vlastní výzkum

Vzhledem k tomu, že 57% strážníků slouží u MP Tachov více než deset let, je počet kladných odpovědí na první otázku velmi překvapující. Dalo by se očekávat, že při takové délce pracovního poměru se alespoň jednou během svého působení u MP Tachov nějakého společného cvičení zúčastnili. Pouze 33% strážníků se někdy zúčastnilo společného cvičení složek IZS a celých 67% se takového cvičení nikdy nezúčastnilo.

Ve druhé otázce bylo zjišťováno, která ze základních složek IZS nejčastěji vyžaduje spolupráci MP Tachov. Dle vyplněných odpovědí je jasné, že spolupráce strážníků je nejčastěji požadována ze strany Policie ČR, naopak nejméně jsou v kontaktu s příslušníky HZS. Četnost odpovědí respondentů je uvedena v následující tabulce.

Otázka č. 2: Která ze základních složek IZS nejčastěji vyžaduje spolupráci s MP Tachov během Vašich služeb?

Tab. 4: Zpracované odpovědi na otázku č. 2

Odpověď	Počet odpovědí	
	Absolutní	Relativní
Zdravotnická záchranná služba	3	20%
Hasičský záchranný sbor ČR	0	0%
Policie České republiky	12	80%
celkem	15	100%

Zdroj: vlastní výzkum

Další dvě otázky byly zaměřeny na to, jak strážníci vnímají přístup základních složek IZS k nim samotným. Úkolem respondentů bylo zhodnotit komunikaci, partnerský a rovnocenný přístup ze strany IZS ke strážníkům MP Tachov. Nejprve měli vybrat složku IZS, jejíž přístup považují za nejlepší a poté tu, z jejíž strany se setkávají s nejhorsím přístupem. Zpracování odpovědí na otázky číslo tři a čtyři jsou uvedeny v následujících tabulkách.

Otázka č. 3: Přístup které ze základních složek IZS ke strážníkům MP Tachov považujete za NEJLEPŠÍ (z hlediska komunikace, partnerského, rovnocenného přístupu)?

Tab. 5: Zpracované odpovědi na otázku č. 3

Odpověď	Počet odpovědí	
	Absolutní	Relativní
Zdravotnická záchranná služba	7	47%
Hasičský záchranný sbor ČR	3	20%
Policie České republiky	5	33%
celkem	15	100%

Zdroj: vlastní výzkum

Jak lze vyčíst z výše uvedené tabulky, nejlépe strážníci hodnotí přístup ze strany Zdravotnické záchranné služby, přestože s jejími pracovníky nejsou v tak častém kontaktu jako s příslušníky Policie ČR. Hasičský záchranný sbor uvedli tři strážníci, ačkoliv spolupráce MP Tachov s touto složkou je nejméně častá.

Otázka č. 4: Přístup které ze základních složek IZS ke strážníkům MP Tachov považujete za NEJHORŠÍ (z hlediska komunikace, partnerského, rovnocenného přístupu)?

Tab. 6: Zpracované odpovědi na otázku č. 4

Odpověď	Počet odpovědí	
	Absolutní	Relativní
Zdravotnická záchranná služba	5	33%
Hasičský záchranný sbor ČR	0	0%
Policie České republiky	10	69%
celkem	15	100%

Zdroj: vlastní výzkum

Odpovědi na otázku č. 4 korespondují s odpověďmi na otázku č. 3, převážná část dotazovaných vnímá spolupráci s Policií ČR a přístup jejích příslušníků ke strážníkům MP Tachov negativně. Je nutné také zmínit, že nejvíce připomínek v poslední otázce dotazníku, která byla otevřená, se týkalo právě spolupráce s Policií ČR. Nejčastěji si strážníci stěžovali na aroganci, povýšenost a špatnou komunikaci ze strany této složky, jako příklad lze citovat dvě odpovědi:

„Pro policii jsme pod jejich rozlišovací schopnost, neberou nás jako sobě rovné a ani nikdy nebudou, protože my prostě nejsme složka IZS.“

„PČR zlepšit přístup ke strážníkům, nechovat se k nim jako k poskokům.“

Pátá otázka se zaměřovala na překážky bránící efektivní spolupráci základních složek IZS s MP Tachov. Na základě dřívějších neformálních rozhovorů se strážníky bylo vybráno několik faktorů, které mají na spolupráci největší vliv, z těch strážníci volili ten, který je podle nich nejzásadnější překážkou.

Otázka č. 5: Co, podle Vás, nejvíce brání efektivní spolupráci základních složek IZS s MP Tachov?

Tab. 7: Zpracované odpovědi na otázku č. 5

Odpověď	Počet odpovědí	
	Absolutní	Relativní
nedostatečná příprava strážníků MP Tachov	0	0%
nízký počet strážníků MP Tachov	0	0%
nadřazený přístup základních složek IZS – strážníci nejsou považováni za rovnocenné partnery	5	33%
nedostatečná společná příprava – nejsou společná cvičení	7	47%
žádné z výše uvedeného – spolupráci považují za efektivní	3	20%
celkem	15	100%

Zdroj: vlastní výzkum

Nejvíce strážníků se domnívá, že efektivní spolupráci MP Tachov se základními složkami IZS brání jejich nedostatečná příprava na společné zásahy, která by byla realizována prostřednictvím společných cvičení. Celkem 5 strážníků považuje za překážku efektivní spolupráce nadřazený přístup základních složek IZS, kdy strážníci nejsou považováni za rovnocenné partnery, což bylo již zmíněno v souvislosti s otázkou č. 4 a dále také v poslední otevřené otázce. Pouze tři respondenti uvádějí, že spolupráci považují za efektivní. Možnosti, kdy efektivní spolupráci brání nedostatečná příprava samotných strážníků či jejich nízký počet, nebyly zvoleny žádným z dotazovaných. Lze tedy usuzovat, že strážníci se považují za dostatečně připravené, ale uvítali by společná cvičení, při kterých by měli možnost vyzkoušet vzájemnou komunikaci a koordinaci se základními složkami IZS.

Cílem další otázky bylo zjistit, jakou z oblastí či dovedností považují strážníci za nejvíce užitečnou při jejich spolupráci se základními složkami IZS. Jinak řečeno, v jaké oblasti jsou, dle jejich názoru, nejvíce prospěšní.

Otázka č. 6: Která z následujících oblastí je, dle Vašeho názoru, NEJVÍCE užitečná pro efektivní spolupráci MP Tachov se základními složkami IZS?

Tab. 8: Zpracované odpovědi na otázku č. 6

Odpověď	Počet odpovědí	
	Absolutní	Relativní
střelecká příprava	0	0%
fyzická příprava	0	0%
zdravotnická příprava	2	13%
místní znalost	13	87%
znalost vyhlášek města Tachov	0	0%
celkem	15	100%

Zdroj: vlastní výzkum

Naprostá většina dotazovaných uvedla jako nejvíce užitečnou oblast jejich místní znalost. Strážníci MP Tachov tráví většinu svých služeb v ulicích města, znají problémová místa i osoby, jsou v neustálém kontaktu s místními občany, během pochůzkové činnosti často s občany mluví a získávají tak cenné informace o situaci ve městě. Téměř všichni strážníci žijí v Tachově a mnozí i celý svůj život, což je pro jejich práci velkou výhodou.

Jestliže měli strážníci v otázce č. 6 uvést, jaká dovednost je pro spolupráci se základními složkami IZS z jejich pohledu nejužitečnější, v sedmé otázce bylo jejich úkolem zhodnotit, která oblast je naopak nejméně užitečná, tj. kterou téměř nevyužijí.

Otázka č. 7: Která z následujících oblastí je, dle Vašeho názoru, NEJMÉNĚ užitečná pro efektivní spolupráci MP Tachov se základními složkami IZS?

Tab. 9: Zpracované odpovědi na otázku č. 7

Odpověď	Počet odpovědí	
	Absolutní	Relativní
střelecká příprava	6	40%
fyzická příprava	3	20%
zdravotnická příprava	0	0%
místní znalost	0	0%
znalost vyhlášek města Tachov	6	40%
celkem	15	100%

Zdroj: vlastní výzkum

Stejný počet strážníků se shoduje, že nejméně užitečnou oblastí, kterou využijí při spolupráci se základními složkami IZS, je střelecká příprava a znalost vyhlášek města

Tachov. Pouze tři strážníci uvedli fyzickou přípravu. Zdravotnickou přípravu a místní znalost nepovažuje žádný strážník za nejméně užitečnou.

V návaznosti na předchozí dvě otázky byl také zařazen dotaz, jehož cílem bylo zjistit, v jaké oblasti by se strážníci potřebovali více rozvíjet.

Otázka č. 8: Kterou z následujících oblastí byste potřeboval/a více rozvíjet?

Tab. 10: Zpracované odpovědi na otázku č. 8

Odpověď	Počet odpovědí	
	Absolutní	Relativní
střelecká příprava	2	13%
fyzická příprava	2	13%
zdravotnická příprava	11	74%
místní znalost	0	0%
znalost vyhlášek města Tachov	0	0%
celkem	15	100%

Zdroj: vlastní výzkum

Nejvíce strážníků uvedlo, že cítí potřebu zlepšit své dovednosti v oblasti zdravotnické přípravy, a to celkem 11 dotazovaných. Pouze 4 strážníci se vyslovili pro střeleckou a fyzickou přípravu.

Poslední uzavřená otázka dotazníku byla zaměřena na zmapování zájmu strážníků o společná cvičení se základními složkami IZS. Na výběr bylo několik modelových situací, na které by mohlo být případné cvičení zaměřeno, také bylo možné označit odpověď, kdy dotazovaný nemá zájem, resp. nevnímá potřebu se společných cvičení účastnit. Zde bylo možné označit až tři odpovědi.

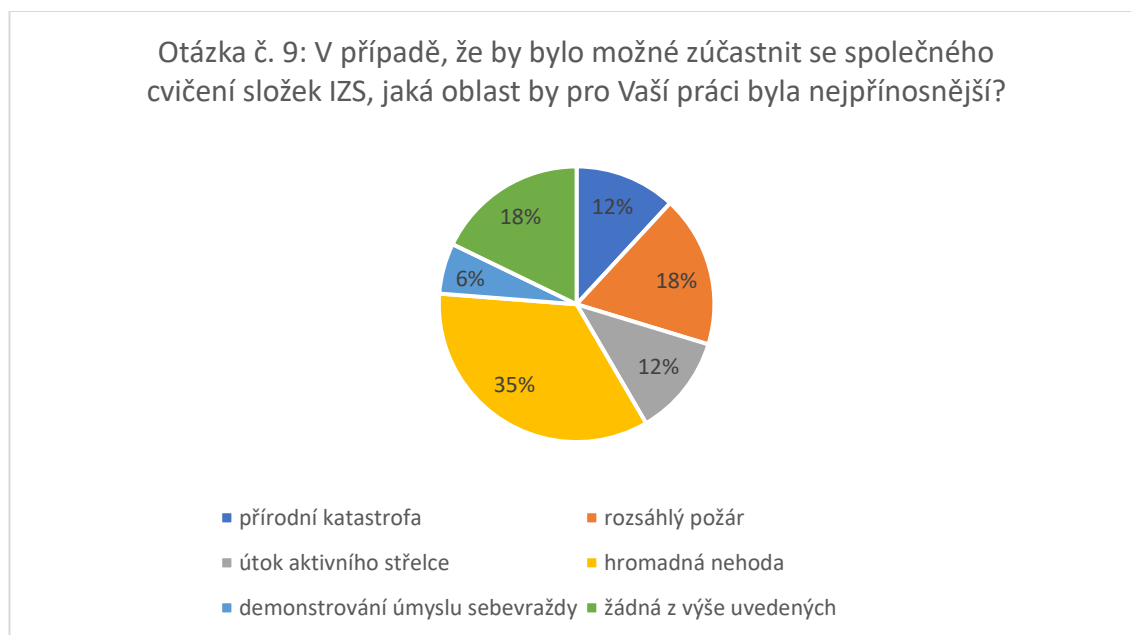
Otázka č. 9: V případě, že by bylo možné zúčastnit se společného cvičení složek IZS, jaká oblast by pro Vaší práci byla nejpřínosnější?

Tab. 11: Zpracované odpovědi na otázku č. 9

Odpověď	Počet odpovědí	
	Absolutní	Relativní
přírodní katastrofa	2	12%
rozsáhlý požár (bytový dům, domov seniorů, úřad, škola apod.)	3	18%
útok aktivního střelce ve škole, na úřadě	2	12%
hromadná nehoda	6	35%
demonstrování úmyslu sebevraždy	1	6%
žádná z výše uvedených, nevnímám potřebu účastnit se společného cvičení složek IZS	3	18%
celkem	17	100%

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 5: Grafické zpracování odpovědí na otázku č. 9

Zdroj: vlastní výzkum

Pouze 3 dotazovaní strážníci uvedli, že nemají potřebu účastnit se společných cvičení se základními složkami IZS. Pozitivním faktem je, že zbývajících 12 strážníků má zájem o společná cvičení, která by zlepšila vzájemnou spolupráci se zmíněnými složkami. Nejvíce dotazovaných považuje za nejpřínosnější téma společného cvičení hromadnou nehodu, naopak nejméně přínosným tématem, dle mínění dotazovaných, je demonstrování úmyslu sebevraždy, pro které se vyslovil pouze jeden strážník.

7.2 Strukturované rozhovory

Strukturované rozhovory byly vedeny se zástupci všech základních složek IZS, které působí v Tachově, přičemž všem bylo položeno osm stejných otázek. Pro lepší přehlednost jsou níže rozhovory zpracovány do jednotlivých podkapitol dle složek IZS. Vzhledem k tomu, že si jednotliví dotazovaní nepřáli uvádět svá jména, jsou jejich odpovědi anonymizovány.

7.2.1 Zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje

Celkem bylo osloveno 18 pracovníků ZZS, kteří byli ochotni se rozhovoru zúčastnit. Níže jsou uvedeny přepisy rozhovorů se čtyřmi pracovníky, kteří odpovídali nejdetailněji. Pro účely rozlišení jednotlivých respondentů, kteří si přáli zůstat v anonymitě, bylo zvoleno označení *lékař*, *řidič-záchranař*, *záchranař*, *sestra*.

1. Zúčastnil/a jste se během svého působení v IZS společného zásahu složek, při kterém byla přítomna také Městská policie Tachov? Pokud ano, o jakou událost se jednalo?

Lékař: Dopravní nehoda, KPR⁴², kdy je MP Tachov jako tzv. firstresponder s AED kvůli dlouhému dojezdu ZZS. Dále přivolání k opilcům, kdy se při zhodnocení jejich stavu rozhoduje, zda budou na PZS⁴³ transportováni ZZS, městskou policií, nebo budou převezeni třeba na chirurgii. A další výjezdy, kdy byla MP na místě dříve než ZZS, například různé kolapsy, napadení apod.

Řidič-záchranař: MP se účastní pravidelně zásahů u podnapilých osob.

Záchranař: Ano, jednalo se o dopravní nehodu, kdy strážníci MP pomáhali se zajištěním prostoru. Dále jsou časté zásahy u intoxikovaných osob.

Sestra: Dopravní nehoda, asistence u agresivního pacienta.

2. Jak vnímáte spolupráci MP Tachov se základními složkami IZS?

Lékař: Vnímám pouze spolupráci se ZZS, vlastně spolupráci nijak extra nevnímám. Občasné přehazování opilců ve smyslu „kdo ho našel, ten si ho odveze“. Ve velké většině případů, co si vybavuji, vyřešeno díky MP tak, že ZZS nemusela transportovat. Také vnímám zajištění bezpečí při dopravních nehodách, když je MP na místě.

⁴² kardiopulmonální resuscitace

⁴³ Protialkoholní záchytná stanice

Řidič-záchranář: Spolupráce je dobrá.

Záchranář: Spolupráce není často ideální, problém nevidím v instituci jako takové, ale v jednotlivcích.

Sestra: Spolupráci vnímám jako na velmi vysoké úrovni.

3. Domníváte se, že jsou strážníci MP Tachov dostatečně připraveni na společné zásahy IZS?

Lékař: Nevím, nemohu posoudit. Vybavuji si dvakrát KPR a probíhala v pořádku.

Řidič-záchranář: Dle mého názoru, je připravenost strážníků na dobré úrovni.

Záchranář: Záleží, o jaké zásahy se jedná. Různé zásahy potřebují různý přístup, tím chci říci, že na všechny společné zásahy připraveni nejsou.

Sestra: Osobně považuji strážníky MP Tachov za velmi dobře připravené na společné zásahy se ZZS.

4. Jaké nedostatky v připravenosti strážníků na společné zásahy IZS nejvíce brání efektivní spolupráci? Co je třeba ze strany MP Tachov zlepšit?

Lékař: Nevím, nerozumím dostatečně jejich náplni práce na to, abych něco takového tvrdila. Jedině by snad potřebovali mít k dispozici nějaký „dobyččák“, vyřazenou sanitku na transport opilých, zapáchajících, pomočených a pokálených klientů.

Řidič-záchranář: Součinnost by mohla probíhat častěji. Hlídka MP by mohla být časově dosažitelnější než hlídka PČR.

Záchranář: Hlavním problémem, který je ale oboustranný, je, dle mého názoru, nedostatečná znalost postupů jednotlivých složek a pak také komunikace.

Sestra: Nic mě nenapadá.

5. Dokážete určit alespoň jednu situaci, při které se bez pomoci MP Tachov neobejdete?

Lékař: Ponechání klienta v ebrietě na místě v jejich péči, dechová zkouška na hladinu ethanolu. To může provádět ZZS jen za přítomnosti inspektora provozu, který ale bývá primárně v Plzni. Tím, že strážníci MP mají k dispozici přístroj na zjištění přítomnosti alkoholu v dechu, jsou často v tomto směru nápomocní.

Řidič-záchranář: Pacifikace agresivního pacienta a jeho doprovod do zdravotnického zařízení. Stanovení hladiny alkoholu u podnapilé osoby.

Záchranář: Zatím jsem takovou situaci nezažil. Dokážu si představit situaci, kdy není k dispozici PČR a ZZS potřebuje zpacifikovat agresivního pacienta za pomoci donucovacích prostředků.

Sestra: Události s agresivními pacienty, řešení provozu při dopravních nehodách.

6. Považujete strážníky MP Tachov za rovnocenné partnery pro spolupráci IZS?

Lékař: Asi ano, v mezích potřebného.

Řidič-záchranář: Ano.

Záchranář: Jako rovnocenné partnery vnímám základní složky IZS. Ostatní složky IZS jsou rovnocennými partnery mezi sebou.

Sestra: Ano.

7. Domníváte se, že by měla být obecní policie zařazena mezi základní složky IZS?

Lékař: Ne, nevidím tu potřebu, ale vlastně jsem nikdy nepátrala po tom, proč by měli, nebo neměli být.

Řidič-záchranář: Myslel jsem si, že MP už zařazena mezi složkami IZS je. Pokud ne, mělo by to být co nejdříve napraveno.

Záchranář: Myslím si, že jejich úloha jako ostatní složky stačí. Pokud by se ale někdy obecní policie stala složkou základní, mohlo by to zlepšit edukaci strážníků, jejich připravenost a vzájemnou spolupráci.

Sestra: Nevím, natolik se o problematiku nezajímám, abych toto mohla posoudit.

8. Máte nějaké další poznatky ke spolupráci základních složek IZS s MP Tachov?

Lékař: Mohlo by být přínosné nějaké společné školení, kde by každá složka představila své možnosti, svou práci a jak si můžeme, nebo nemůžeme být nápomocni.

Řidič-záchranář: Bylo by dobré vybavit MP více přístroji na měření hladiny alkoholu. V případě servisu musí přijet PČR, která je mnohdy u jiných případů.

Záchranář: Nemám.

Sestra: Myslím, že spolupráce ZZS s MP Tachov funguje perfektně, strážníci jsou připraveni jak teoreticky v poskytování první pomoci, tak materiálně díky AED. Komunikace vždy probíhá na přátelské a profesionální úrovni.

Z rozhovorů se zástupci ZZS vyplývá, že vnímají spolupráci s MP Tachov vesměs pozitivně. Téměř všichni zaměstnanci ZZS, se kterými byly vedeny rozhovory, se shodují, že se bez pomoci MP Tachov neobejdou v případech, kdy zasahují u agresivních, podnapilých a intoxikovaných osob a dále při dopravních nehodách, kdy strážníci zajišťují bezpečnost zásahového prostoru. Připravenost strážníků na společné zásahy se ZZS hodnotí dotazovaní převážně jako dobrou, ojediněle se objevují výtky k proškolení v oblasti poskytování první pomoci. Komunikace je také hodnocena kladně, i když někteří dotazovaní uvedli, že se najdou strážníci, kteří jsou arogantní a v určitých situacích se chovají nepřiměřeně. Ovšem vždy dotazovaní uvedli, že se jedná o jednotlivce a nelze takto posuzovat MP jako celek. Co se týče názoru na zařazení obecní policie mezi základní složky IZS, zde se jednotliví pracovníci ZZS ve svých odpovědích rozcházel. Někteří by uvítali, kdyby byla obecní policie součástí základních složek IZS, přineslo by to, dle jejich názoru, zvýšení jejich kompetencí a připravenosti. Objevil se i názor, že by strážníci jakožto spolupracující složka měli být nejen základní složkou IZS, ale také ve služebním nikoliv pracovním poměru. Ti, kteří se k zařazení obecní policie mezi základní složky IZS staví negativně, nejčastěji uváděli, že hlavní překážkou je omezená působnost obecní policie pouze na území města.

7.2.2 Policie České republiky

O poskytnutí rozhovoru byli požádáni příslušníci PČR z Obvodního oddělení Tachov, avšak jejich ochota nebyla tak vysoká jako v případě ZZS. Nakonec se podařilo rozhovor uskutečnit alespoň se dvěma policisty, kteří si také přáli zůstat v anonymitě. Pro účely zpracování přepisu rozhovorů jsou označeni jako *Policista 1*, *Policista 2*.

1. Zúčastnil/a jste se během svého působení v IZS společného zásahu složek, při kterém byla přítomna také Městská policie Tachov? Pokud ano, o jakou událost se jednalo?

Policista 1: Ano, při dopravních nehodách, asistence při otevírání bytu a také při zásahu, kdy došlo k fyzickému napadení mezi obyvateli jedné ze zdejších mnoha ubytoven.

Policista 2: Ano, několika, například rvačky v barech, řidiči pod vlivem alkoholu a omamných látek, a také při pátrání po osobách.

2. Jak vnímáte spolupráci MP Tachov se základními složkami IZS?

Policista 1: V některých případech to celkem jde, ale najdou se i jedinci, kteří by práci strážníka dělat neměli. Občas je jejich neadekvátní jednání hlavní překážkou vzájemné spolupráce, protože nedokáží pochopit, že při společném zásahu musí jít ega stranou.

Policista 2: Víceméně pozitivně, zatím jsem se nesetkal při společném zásahu s nějakým zásadním problémem nebo situací, díky které bych hodnotil vzájemnou spolupráci negativně.

3. Domníváte se, že jsou strážníci MP Tachov dostatečně připraveni na společné zásahy IZS?

Policista 1: Někteří strážníci jsou, podle mě, velmi dobře připraveni, protože chtějí svoji práci dělat dobře. Bohužel jsou mezi nimi i tací, kteří si chtějí jen odsloužit to svoje, mít klid a nemají zájem se nějak více vzdělávat, nebo něco nového učit.

Policista 2: Ne všichni.

4. Jaké nedostatky v připravenosti strážníků na společné zásahy IZS nejvíce brání efektivní spolupráci? Co je třeba ze strany MP Tachov zlepšit?

Policista 1: Určitě je potřeba zlepšit jejich samostatné řešení přestupkového jednání v oblasti dopravy a veřejného pořádku, což mohou vyřídit v rámci svojí kompetence. Často se ale stává, že tyto přestupky, nevím, zda nechtějí nebo neumí řešit, ale prostě neřeší, volají PČR a tím nás více zatěžují.

Policista 2: Určitě je to komunikace, dále také negativní přístup některých starších strážníků k mladším kolegům z PČR, kdy strážníci nejsou příliš ochotni přijímat pokyny od těchto kolegů.

5. Dokážete určit alespoň jednu situaci, při které se bez pomoci MP Tachov neobejdete?

Policista 1: Umístění takzvané botičky na kolo vozidla.

Policista 2: Nazouvání botiček na osobní automobily.

6. Považujete strážníky MP Tachov za rovnocenné partnery pro spolupráci IZS?

Policista 1: Pokud budou více aktivní v případě, že je PČR požádá o spolupráci, pak je možné považovat strážníky za rovnocenné partnery.

Policista 2: Opět musím odpovědět, že ne všechny. Mezi strážníky jsou skuteční profesionálové, kteří své práci rozumí, dobře se s nimi spolupracuje a společné zásahy probíhají v opravdu partnerské, dá se říci, že i přátelské rovině. Ale jako všude, i zde se najde pár těch, kteří to, jak se říká, těm profesionálům kazí.

7. Domníváte se, že by měla být obecní policie zařazena mezi základní složky IZS?

Policista 1: Ne.

Policista 2: Můj soukromý názor je, že by obecní policie měla být součástí základních složek IZS.

8. Máte nějaké další poznatky ke spolupráci základních složek IZS s MP Tachov?

Policista 1: Určitě by se měla vzájemná spolupráce v mnoha směrech o hodně zlepšit.

Policista 2: V tuhle chvíli mě již nic nenapadá, myslím, že jsem vše uvedl v předchozích odpovědích.

Z provedených rozhovorů s příslušníky PČR vyplývá, že vzájemnou spolupráci s MP Tachov hodnotí spíše pozitivně, i když ne tolik jako tomu bylo u zaměstnanců ZZS. Policisté často zmiňovali, že spolupráce jako taková není problematická, ale najdou se jedinci, kteří nejsou ochotni spolupracovat a dostatečně komunikovat. Stejně tak hodnotí i připravenost strážníků na společné zásahy, která se musí posuzovat jednotlivě a nelze tak hodnotit MP Tachov jako celek. Jediným případem, kdy se PČR neobejde bez strážníků je nasazení a sejmutí botiček z osobních automobilů. Podle obou dotazovaných je potřeba vzájemnou spolupráci mnohem více zlepšit.

7.2.3 Hasičský záchranný sbor

Ochota poskytnout rozhovor byla ze strany příslušníků HZS v Tachově velmi vysoká. Bohužel většina dotazovaných se žádného zásahu, kde by byla nutná spolupráce s MP Tachov nezúčastnila, proto bylo mnoho rozhovorů předčasně ukončeno hned po položení první otázky. Jak uváděli dotazovaní, nedokáží zhodnotit spolupráci s MP Tachov, jelikož společné zásahy s HZS jsou spíše výjimkou a HZS potřebuje asistenci strážníku jen minimálně. Je to dáno především obrovským rozdílem v územní působnosti HZS a MP Tachov, kdy strážníci MP jsou k dispozici pouze na území města Tachova, zatímco hasiči nejčastěji vyjíždějí zasahovat mimo město.

Níže je uveden přepis rozhovoru alespoň s jedním hasičem, který se povedlo dokončit a získat tak odpovědi na všechny otázky. Opět jsou odpovědi anonymizovány.

1. Zúčastnil/a jste se během svého působení v IZS společného zásahu složek, při kterém byla přítomna také Městská policie Tachov? Pokud ano, o jakou událost se jednalo?

Hasič: Ano, při dopravních nehodách v obci a blízkém okolí, kdy pomáhají řídit dopravu dále při technických zásazích, jako je únik provozních kapalin z automobilů na silnici, a při požárech na území města.

2. Jak vnímáte spolupráci MP Tachov se základními složkami IZS?

Hasič: Spolupráci vnímám jako celkem dobrou, ale vytkl bych občasný lehce pasivní přístup strážníků ve smyslu hlavně se neumazat.

3. Domníváte se, že jsou strážníci MP Tachov dostatečně připraveni na společné zásahy IZS?

Hasič: Myslím si, že jsou dobře připraveni na společné zásahy s PČR a ZZS, protože s nimi jsou v kontaktu mnohem častěji než s námi. Co se týče jejich připravenosti na spolupráci s hasiči, tak rozhodně připraveni nejsou a potřebují vždy naprosto jasné instrukce, co mají dělat.

4. Jaké nedostatky v připravenosti strážníků na společné zásahy IZS nejvíce brání efektivní spolupráci? Co je třeba ze strany MP Tachov zlepšit?

Hasič: Určitě bych řekl, že komunikace je hlavním problémem, dále pak nejsou dostatečně vybaveni, dále by bylo potřeba zlepšit jejich organizovanost a profesionalitu.

5. Dokážete určit alespoň jednu situaci, při které se bez pomoci MP Tachov neobejdete?

Hasič: Vše, co se týká řízení dopravy a zajištění bezpečnosti na místě zásahu, například usměrňování nebo odklánění dopravy při dopravních nehodách. Také zajištění místa pro přistávání vrtulníku v centru města.

6. Považujete strážníky MP Tachov za rovnocenné partnery pro spolupráci IZS?

Hasič: Ne, nevzbuzují ve mně důvěru.

7. Domníváte se, že by měla být obecní policie zařazena mezi základní složky IZS?

Hasič: Ne, nemyslím si, že je to nutnost. Nehledě na to, že jsou zaměstnanci města nikoliv státní a mohou tak zasahovat pouze na území svého zřizovatele. Domnívám se, že současný systém základních složek IZS je nastaven dostatečně.

8. Máte nějaké další poznatky ke spolupráci základních složek IZS s MP Tachov?

Hasič: Nemám, protože tak často se s MP Tachov při své práci neseťkávám.

Ze všech rozhovorů se zástupci jednotlivých základních složek IZS vyplývá, že spolupráce s MP Tachov je jimi vnímána vesměs pozitivně, ovšem existují výtky k práci jednotlivců. Dle dotazovaných je v první řadě potřeba zlepšit komunikaci a vzájemně jasně vymezit kompetence.

8 NÁVRHY ŘEŠENÍ ZJIŠTĚNÝCH PROBLÉMŮ

Během výzkumného šetření bylo zjištěno několik oblastí, které brání efektivní spolupráci MP Tachov se základními složkami IZS, a to především nejasné vymezení kompetencí, nedostatečná komunikace, absence společných cvičení a nedostatečná zdravotní příprava strážníků MP Tachov. Zde jsou návrhy, jak by bylo možné tyto překážky odstranit a zlepšit tak vzájemnou spolupráci.

8.1 Nejasné vymezení kompetencí

Vzájemná znalost kompetencí všech zúčastněných složek je pro fungující spolupráci naprosto klíčová. Během společných zásahů nemůže docházet k situacím, kdy jedna složka neví, jaké možnosti má ta druhá, kompetence se vyjasňují až na místě, díky čemuž může docházet ke zdržování řešení vzniklé události. Zde je možným řešením uspořádání tzv. kulatých stolů, u kterých se sejdou zástupci všech základních složek IZS se zástupci MP Tachov a vzájemně si ujasní, v jakých případech která složka potřebuje od MP Tachov asistenci a jak by měla vypadat. Zástupci MP Tachov by zde také měli základní složky jasně informovat, jaké jsou kompetence strážníků, v čem mohou být prospěšní, v jakých situacích a jak konkrétně se mohou do spolupráce zapojit. Je třeba vysvětlit, že v náplni práce strážníků není pouze nasazování botiček na osobní automobily a usměrňování dopravy, ale existuje mnohem více oblastí, ve kterých mohou být prospěšní. Samostatné kulaté stoly mezi vedoucími pracovníky všech složek však nepřinesou kýžený výsledek, pokud nejsou s výsledky jasně seznámeni i řadoví zaměstnanci. Zde je tedy potřeba navázat na tato setkání také školení pro zaměstnance a příslušníky základních složek IZS a také pro strážníky MP Tachov, kde jim budou informace předány. Od věci není ani písemné zpracování např. plánů spolupráce, ve kterých budou uvedeny všechny zásadní situace, které mohou na území obce nastat, zapojení základních složek IZS a také požadavky na asistenci strážníků MP Tachov. Jen v případě, že budou všichni jasně vědět, co se od nich v jaké situaci očekává, může spolupráce probíhat na lepší úrovni než dosud.

8.2 Nedostatečná komunikace

Mnozí zástupci základních složek IZS uvedli, že komunikace ze strany strážníků MP Tachov není ideální. Taktéž strážníci ve svých dotaznících zmiňovali určité bariéry ve vzájemné komunikaci a dále také pocit, že jsou pro základní složky IZS méněcenní, nejsou považováni za rovnocenné partnery a někteří zástupci těchto složek s nimi jednají arogantně a z nadřazené pozice. Zde se opět nabízí několik možných způsobů řešení.

V první řadě je potřeba investovat do rozvoje komunikačních dovedností strážníků MP Tachov. Nelze však zajišťovat školení ve formě přednášky, kdy strážníci jen poslouchají lektora, který jim pouští prezentaci (tzv. frontální výuka), jak tomu bylo v roce 2021, kdy se zúčastnili školení asertivní komunikace. Tato forma vzdělávání je v dnešní době již překonána a je všeobecně známo, že nepřináší požadované výsledky. Pro zúčastněné je takové školení ztrátou jejich času a pro zřizovatele představuje zbytečně vynaložené mnohdy nemalé finanční prostředky. Pro zlepšení komunikačních dovedností strážníků je třeba najít takové vzdělávací programy, které jsou vedeny prožitkově, tzn. všichni zúčastnění se zapojí a vyzkouší si modelové situace. Jako vhodná témata lze zvolit komunikaci bez poražených, nenásilnou komunikaci a také krizovou komunikaci a vedení krizových rozhovorů. Právě kurzy komunikace bez poražených nabízí například Krajské centrum vzdělávání a jazyková škola v Plzni. Ve stálé nabídce je uveden kurz, který je určen pedagogickým pracovníkům, avšak toto vzdělávací centrum je schopno přizpůsobit obsah kurzu i potřebám organizací mimo školství.

Jak již bylo zmíněno výše, někteří strážníci mají pocit, že jsou základními složkami IZS považováni za méněcenné. V tomto případě by bylo vhodné zajistit pro strážníky supervize, které pomohou strážníkům lépe porozumět vzniklým situacím, zlepšit vzájemné vztahy nejen v jejich kolektivu, ale také směrem k základním složkám IZS. Kromě toho je supervize také cenným nástrojem, který je prevencí vyhoření u pomáhajících profesí a v dalších oblastech práce s lidmi.

Ke zlepšení vzájemných vztahů mezi strážníky a základními složkami IZS by jistě přispěla i občasná neformální setkání mimo pracovní dobu. Vhodným způsobem mohou být například různé sportovní turnaje, např. kopaná, bowling, plavání, hokej, které nejen, že přispějí ke zlepšení fyzické kondice všech zúčastněných, ale také upevní vzájemné vztahy. Potřebná sportoviště pro všechny zmíněné aktivity ve městě Tachov jsou k dispozici, je tedy škoda, že dosud nebyla pro takový účel využita.

8.3 Absence společných cvičení

Přestože základní složky IZS podstupují pravidelná společná cvičení, strážníci MP Tachov jsou k těmto cvičením přizváni jen výjimečně. Právě společná cvičení však mohou pomoci odhalit překážky, které brání efektivní spolupráci. Ty je poté možno řešit u již zmíněných kulatých stolů a jejich nápravu zanést třeba do plánů spolupráce. Kromě toho mohou tato společná cvičení zlepšit vzájemnou komunikaci, vztahy a ujasnit kompetence jednotlivých složek. Proto je více než nutné, aby se společná cvičení na území města konala pravidelně, např. dvakrát do roka, a to také se zapojením strážníků městské policie. Jak vyplývá z dotazníkového šetření, mezi strážníky je o taková cvičení zájem a jejich účast by jistě přinesla samá pozitiva.

8.4 Nedostatečná zdravotní příprava strážníků MP Tachov

Nejen dotázaní ze ZZS při strukturovaných rozhovorech uváděli, že zdravotní příprava strážníků městské policie není dostatečná, ale i sami strážníci v dotaznících volili právě zdravotní přípravu jako oblast, ve které se potřebují zlepšit. Z tohoto důvodu by měla být ve spolupráci s pracovníky ZZS zajištěna pravidelná školení zdravotnické přípravy se zaměřením na praktický nácvik dovedností, od poskytování první pomoci, přes resuscitaci až po komunikaci s operačním střediskem ZZS. Důležitým aspektem zde je pravidelnost, nelze předpokládat, že postačí krátký kurz jednou ročně. Pokud se strážníci denně nedostávají do situací, kdy musí využít znalosti zdravotnické přípravy, rychle tyto dovednosti ztrácejí. Proto je třeba tyto kurzy zařazovat častěji a v pravidelných intervalech.

ZÁVĚR

Spolupráce základních složek IZS s ostatními, jako jsou například obecní a městská policie, je v dnešní době již celkem standardní. Samozřejmě někde funguje lépe, někde hůře. Cílem této práce bylo zmapovat spolupráci základních složek IZS s Městskou policií Tachov, nalézt problematické oblasti a navrhnout taková řešení, která by vedla k vyšší efektivitě této spolupráce a přispělo k celkové spokojenosti a bezpečí obyvatel města Tachova.

Poslední dva roky přinesly mnohé události, které vyžadovaly nasazení nejen všech základních složek IZS, ale také ostatních složek s tím, že jejich vzájemná spolupráce byla naprosto zásadní pro zvládnutí těchto mimořádných událostí. Ať je řeč o pandemii koronaviru covid-19 nebo o přírodní katastrofě v podobě tornáda na jižní Moravě, vždy bylo třeba, aby všechny složky vzájemně spolupracovaly na sto procent. Těsně před dokončením této práce vypukl válečný konflikt na Ukrajině, který je nyní obrovskou zátěží pro všechny složky IZS. Zapojeni jsou policisté, záchranáři, hasiči, ale také pracovníci Českého červeného kříže a dalších neziskových organizací. V neposlední řadě se na zvládnutí celé situace podílejí právě i strážníci obecních a městských policií, kteří asistují v centrech pro uprchlíky, dohlížejí na veřejný pořádek při konání různých akcí jako jsou koncerty na podporu Ukrajiny a vykonávají mnoho dalších činností, které jsou pro ně v mnoha ohledech nové. V tuto chvíli je třeba konstatovat, že bez existence Integrovaného záchranného systému by naše země neměla šanci tuto mimořádnou a pro všechny náročnou situaci zvládnout. Vzhledem k množství uprchlíků, kteří každý den přicházejí z válkou zmítané Ukrajiny, je nutné, aby všichni členové jak základních složek IZS, tak těch ostatních, odložili vzájemnou nevráživost, pocity nadřazenosti a aroganci a uvědomili si, že nyní je potřeba každý, kdo může pomoci a je třeba spojit síly, vzájemně spolupracovat a podporovat se.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

ANTUŠÁK, E., VILÁŠEK, J. *Základy teorie krizového managementu*. Praha: Karolinum Press, 2016. 134 s. ISBN 978-80-246-3443-2

DVOŘÁK, P. *Integrovaný záchranný systém a jeho financování*. Brno, 2007. Bakalářská práce. Ekonomicko správní fakulta Masarykovy univerzity, Katedra veřejné ekonomie. Vedoucí bakalářské práce: Doc. PhDr. Jan Šelešovský, CSc., 57 s.

EGER, L., EGEROVÁ, D. *Základy metodologie výzkumu*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2014. 148 s. ISBN 978-80-261-0418-6

HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení. Praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. 119 s. ISBN 978-80-7616-100-9

KOLEKTIV AUTORŮ. *Krizové řízení při nevojenských situacích. Ochrana obyvatelstva. Kritická infrastruktura*. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, p.o., 2021. 335 s. ISBN 978-80-7616-097-2

KOTLER, P. et al. *Moderní marketing*. Praha: Grada Publishing a.s., 2007. 1041 s. ISBN 80-247-1545-7

KOZEL, R., MYNÁŘOVÁ, L., SVOBODOVÁ, H. *Moderní metody a techniky marketingového výzkumu*. Praha: Grada Publishing a.s., 2011. 304 s. ISBN 80-247-7298-1

KROUPA, M., ŘÍHA, M. *Integrovaný záchranný systém*. 3. aktualizované vydání. Praha: Armex Publishing, 2008. s. 57. ISBN 978-80-867-9559-1

MATES, P. et al. *Policejní právo: právní předpisy s komentářem*. 3. vyd. Praha: Linde, 2006. 367 s. ISBN 80-7201-590-7

NAVRÁTIL, J. *Zákon o obecní policii: studijní pomůcka pro strážníky a čekatele obecních a městských policií*. Praha: Armex Publishing, 2011. 128 s. ISBN 978-80-8745-109-0

REKTOŘÍK, J. a kol. *Krizový management ve veřejné správě: teorie a praxe*. Praha: Ekopress, s.r.o., 2004. s. 105. ISBN 80-86119-83-1

SKALSKÁ, K., HANUŠKA, Z., DUBSKÝ, M. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana. Modul I*. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, s.p.o., 2010. 44 s. ISBN 978-80-86640-59-4

ŠÍN, R. et al. *Medicína katastrof*. Praha: Galén, 2017. 351 s. ISBN 978-80-7492-295-4

VALÁŠEK, J., KOVÁŘÍK, F. a kol. *Krizové řízení při nevojenských krizových situacích. Účelová publikace pro krizové řízení*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2008. s. 23. ISBN 978-80-86640-93-8

VILÁŠEK, J., FIALA, M., VONDRÁŠEK, D. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum Press, 2014. 190 s. ISBN 978-80-246-2477-8

VOKUŠ, J. *Policie České republiky*. 2. vyd. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2010. 83 s. ISBN 978-80-254-7700-7

ZEMAN, M., MIKA, O. *Integrovaný záchranný systém*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická, 2007. 51 s. ISBN 978-80-214-3448-6

Internetové zdroje

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ. *Kdo jsme*. [online]. © 2022 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z WWW: <https://www.cervenykriz.eu/kdo-jsme>

HORSKÁ SLUŽBA. *Horská služba ČR, o.p.s.* [online]. © 2022 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z WWW: <https://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/horska-sluzba-cr-o-p-s>

HORSKÁ SLUŽBA. *Horská služba České republiky, z.s.* [online]. © 2022 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z WWW: <https://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/horska-sluzba-ceske-republiky-z-s>

ODBOROVÁ ALIANCE IZS. *Integrovaný záchranný systém*. [online]. © 2018 [cit. 2021-11-06]. Dostupné z WWW: <https://www.alianceizs.cz/integrovaný-zachranný-system/>

POLICIE ČR. *Útvary Policie ČR. Letecká služba*. [online]. © 2021 [cit. 2022-01-22]. Dostupné z WWW: <https://www.policie.cz/clanek/policie-ceske-republiky-letecka-sluzba-824129.aspx>

VODNÍ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA ČČK. *Vodní záchranná služba ČČK*. [online]. © 2022 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z WWW: <https://www.vzs.cz/>

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA HL. M. PRAHY. *Cvičení složek IZS „Vlak 2017“*. [online]. © 2021 [cit. 2021-11-06]. Dostupné z WWW: <<https://www.zzshmp.cz/aktuality/cviceni-slozek-izs-vlak-2017/>>

Právní předpisy

Zákon č. 239/2009 Sb., o integrovaném záchranném systému

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Vyhláška č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě

Pokyn GŘ HZS ČR č. 7/2009 a Pokyn GŘ HZS ČR ze dne 3. února 2009, kterým se stanoví postup pro přípravu a provedení prověřovacích a taktických cvičení

SEZNAM ZKRATEK

AED – Automatický externí defibrilátor

ČČK – Český červený kříž

GŘ HZS ČR – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky

HS – Horská služba

HZS – Hasičský záchranný sbor České republiky

IZS – Integrovaný záchranný systém

KPR – kardiopulmonální resuscitace

NZO – náhlá zástava oběhu

MP – Městská policie

PCO – Pult centrální ochrany

PČR – Policie České republiky

PZS – Protialkoholní záchytná stanice

RLP – Rychlá lékařská pomoc

RV – Rendez - vous systém (malé vozidlo s lékařem)

RZP – Rychlá zdravotnická pomoc

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

TPZOV – Technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla

VZS – Vodní záchranná služba

ZZS – Zdravotnická záchranná služba

ZZS PK – Zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Obr. 1: Společný zásah složek IZS.....	17
Obr. 2: Společné cvičení složek IZS	18
Obr. 3: Logo horské služby ČR.....	31
Obr. 4: Zásahový automobil Škoda Octavia combi	41
Obr. 5: Technický automobil Dacia Duster.....	42
Obr. 6: Domovenka MP Tachov	76
Obr. 7: Horská kola Scott.....	76
Obr. 8: Vybavení MP Tachov I (AED, reflexní vesta)	77
Obr. 9: Vybavení MP Tachov II (neprůstřelná vesta, odchyťová tyč, teleskopický obušek, ochranné lékařské rukavice)	77
Obr. 10: Spolupráce MP Tachov s HZS ČR, ÚO Tachov.....	78
Obr. 11: Spolupráce MP Tachov se ZZS PK, VZ Tachov	78
Tab. 1: Věkové složení strážníků MP Tachov	39
Tab. 2: Délka praxe strážníků MP Tachov.....	40
Tab. 3: Zpracované odpovědi na otázku č. 1.....	52
Tab. 4: Zpracované odpovědi na otázku č. 2.....	53
Tab. 5: Zpracované odpovědi na otázku č. 3.....	53
Tab. 6: Zpracované odpovědi na otázku č. 4.....	54
Tab. 7: Zpracované odpovědi na otázku č. 5.....	55
Tab. 8: Zpracované odpovědi na otázku č. 6.....	56
Tab. 9: Zpracované odpovědi na otázku č. 7.....	56
Tab. 10: Zpracované odpovědi na otázku č. 8.....	57
Tab. 11: Zpracované odpovědi na otázku č. 9.....	58
Graf 1: Struktura složek IZS České republiky	11
Graf 2: Věkové složení strážníků MP Tachov	39
Graf 3: Délka praxe strážníků MP Tachov.....	40
Graf 4: Grafické zpracování odpovědí na otázku č. 1	52
Graf 5: Grafické zpracování odpovědí na otázku č. 9.....	58

PŘÍLOHY

Obr. 6: Domovenka MP Tachov

Zdroj: archiv MP Tachov

Obr. 7: Horská kola Scott

Zdroj: archiv MP Tachov

Obr. 8: Vybavení MP Tachov I (AED, reflexní vesta)

Zdroj: archiv MP Tachov

Obr. 9: Vybavení MP Tachov II (neprůstřelná vesta, odchyťová tyč, teleskopický obušek, ochranné lékařské rukavice)

Zdroj: archiv MP Tachov

Obr. 10: Spolupráce MP Tachov s HZS ČR, ÚO Tachov

Zdroj: archiv MP Tachov

Obr. 11: Spolupráce MP Tachov se ZZS PK, VZ Tachov

Zdroj: archiv MP Tachov